

Vs: Årsmøteprotokoll og kvotefordeling

Ringebu Fjellstyre <ringebu@fjellstyrene.no>

on. 05.05.2021 09:01

Til: einar@ringebu-natur.no <einar@ringebu-natur.no>

📎 5 vedlegg (5 MB)

Årsmelding 2020_RS (Vedtatt av årsmøtet 210421).pdf; Regnskap 2020 (revidert 210421).pdf; Bestandsplan 2021-2025 Rondane sør og Finnsjøfjellet -Vedtatt av årsmøtet 210421.pdf; Kvotefordeling 2021 470 dyr-Rondane sør.pdf; Årsmøteprotokoll 2021-RS Signert.pdf;

Fra: Sollia Fjellstyre <solli@fjellstyrene.no>

Sendt: søndag 2. mai 2021 14:53

Til: Ringebu Fjellstyre <ringebu@fjellstyrene.no>

Emne: Fwd: Årsmøteprotokoll og kvotefordeling

Mvh

Hans-Petter Ruud

Daglig leder

Sollia Fjellstyre

From: Sollia Fjellstyre

Sent: Sunday, May 2, 2021 11:20:31 AM

To: Christian Dokken (christiandokken@hotmail.com) <christiandokken@hotmail.com>; Christian Mathiesen (chr.p@mathiesen-atna.no) <chr.p@mathiesen-atna.no>; Einar Høystad (eihoysta@bbnett.no) <eihoysta@bbnett.no>; Eirik Messelt <eirik.messelt@gmail.com>; Erik Hagen (erik.hagen@fjellstyrene.no) <erik.hagen@fjellstyrene.no>; Hans Christian Elstad <hcelstad@gmail.com>; hans.bondal@gmail.com <hans.bondal@gmail.com>; Jon Einar Høystad <jon-einar@hoystad.no>; karenannak@gmail.com <karenannak@gmail.com>; Kjørås utmarkslag (dahlsverre@hotmail.com) <dahlsverre@hotmail.com>; Knut Olav Haugland (kolhaugl@online.no) <kolhaugl@online.no>; Midtbekklia jaktfelt (vterjeho@hotmail.com) <vterjeho@hotmail.com>; Paul Lutnaes <paul.lutnaes@fjellstyrene.no>; Ringsaker jakt og fiskeforening (anders.berg@rjfo.no) <anders.berg@rjfo.no>; Sollien, Ole (ole.sollien@outlook.com) <ole.sollien@outlook.com>; storelvdalgrunneierforening@gmail.com <storelvdalgrunneierforening@gmail.com>; 'Thore Lie' <thorehund@gmail.com>; Vang Allmenning (firmapost@vangalmenning.no) <firmapost@vangalmenning.no>; Øyvind Hårstadhaugen <oyvindh@fjossystemer.no>; Åmot villreinområde (erik.monness@inn.no) <erik.monness@inn.no>

Cc: Erik Hagen; Inge Asphoug (ringebu@norli.no) <ringebu@norli.no>; Per Kristian Fossmo (per.kristian@ejakt.org) <per.kristian@ejakt.org>; 'Thore Lie' <thorehund@gmail.com>; Torunn Messelt <torunn.messelt@online.no> (torunn.messelt@online.no) <torunn.messelt@online.no>; Åmot villreinområde (erik.monness@inn.no) <erik.monness@inn.no>; Ellen Burchardt (ninneb@hotmail.com) <ninneb@hotmail.com>; Gaute Szacinski <gaute.szacinski@fjellstyrene.no>; knutn28@hotmail.com <knutn28@hotmail.com>; Rune Andersen (run-ande@online.no) <run-ande@online.no>; Stian Engen Giæver (stian@mathiesen-atna.no) <stian@mathiesen-atna.no>; Therese Rudi (therese.rudi@ringebu.kommune.no) <therese.rudi@ringebu.kommune.no>

Subject: Årsmøteprotokoll og kvotefordeling

Til rettighetshavere, styret og varamedlemmer i Rondane sør villreinområde

Vedlagt finnes signert protokoll fra årsmøtet 21.april 2021. Jeg har også lagt ved oppdatert årsmelding, regnskap og bestandsplan. Villreinnemda godkjente både bestandsplanen og vår søknad om kvoter på sitt møte 29.04.21. Jeg har derfor også fordelt kvote, denne ligger vedlagt.

Det vil i disse dager bli fakturert medlemskontingent.

Mvh

Hans-Petter Ruud
Sekretær
Rondane sør villreinutvalg
Tlf: 47462881

RONDANE SØR VILLREINOMRÅDE

ÅRSMELDING

Rondane Sør villreinutvalg

2020

For perioden 1.1. 2020- 31.12. 2020

RONDANE SØR VILLREINOMRÅDE

Forord

Denne årsmeldingen beskriver aktiviteten gjennom året i Rondane Sør villreinområde i året 2020. Den tar for seg organisering, jaktutøvelse, resultater fra jakta sett i lys av tidligere resultater, samt kort om villreinprosjekter. Mye i årsmeldingen er hentet fra andre rapporter publisert gjennom året.

Sollia mars 2021

For Rondane Sør Villreinområde

Inge Asphaug (Leder)

Torunn Messelt (Nestleder)

Erik Hagen (Styremedlem)

Thore Lie (Styremedlem)

Knut Løvlien (Styremedlem)

Per Kristian Fossmo (Styremedlem)

Hans-Petter Ruud (Sekretær)

Innhold	1
Forord	2
Innhold	3
Organisering	4
Oppsynsordningen	5
Bestandsregistreringer	8
Arealbruks og trekkregistreringer	8
Trekregistreringer i Fampen	8
Trekregistreringer sørover:	10
Tellinger	12
Kalvetelling	12
Minimumstelling	13
Strukturtelling	15
Kvotefordeling	16
Fellingsdata	17
Fellingsresultat	17
Fellingstidspunkt	19
Felling og korttyper	20
Slaktevekter	21
Premiering av minste kalv	23
Økonomi	23
Vedlegg	24

Organisering

Periodens styre ble valgt på årsmøte 28. mai 2020, og har bestått av Inge Asphaug (leder), Torunn Messelt (nestleder), Thore Lie, Knut Løvlien, Erik Hagen og Per Kristian Fossmo. Sekretærfunksjonen kjøpes av Sollia fjellstyre. Villreinutvalget har i perioden avholdt 4 styremøter, og har i tillegg hatt kontakt over telefon og e-post. Følgende saker er blitt behandlet i utvalget:

Tabell 1: Saker behandlet i villreinutvalget i 2020

Møtetype og dato	Saker
Utvalgsmøte 30.03.20	1. Referatsaker
	2. Årsmelding 2019
	3. Regnskap 2019
	4. Budsjett 2020
	5. Minimumstelling og kvoteinnstilling
	6. Årsmøte 2020
	7. Plan for arbeid med ny bestandsplan
Ekstraordinært utvalgsmøte 20.04.20	1. Epost fra Erik S. Winther
	2. Høringer
	3. Eventuelt
Utvalgsmøte 16.06.20	1. Konstituering
	2. Framdriftsplan, ny bestandsplan
	3. Plan for feltarbeid 2020
	4. Møteplan frem til neste årsmøte
	5. Jegerinstruks 2020
	6. Eventuelt
Utvalgsmøte 29.10.20	1. Godkjenning av protokoll fra forrige møte
	2. Orienteringssaker
	<i>a. Oppfølginger fra forrige møte</i>
	<i>b. Villreinjakta 2020</i>
	3. Referatsaker
	<i>a. Oppsynsmøte i Rondane sør</i>
	<i>b. Merkeprosjekt Rondane</i>
	<i>c. Aktuelle saker fra nemda</i>
	4. Høring: Søknad om fradeling og dispensasjon 38/7
	5. Ny bestandsplan -status og videre fremdrift
	6. Medlemsmøte 2020
7. Eventuelt	

Oppsynsordningen

Med bakgrunn i de positive erfaringene fra tidligere år, ble felles oppsynsordning videreført også i år. Samtlige rettighetshavere er medlemmer i Rondane Sør og de aller fleste har sluttet seg til den felles oppsynsordningen. Noen av de mindre rettighetshaverne har ikke egne oppsyn, men med denne ordningen får disse også oppsyn i sine områder.

Dette året er det rapportert fra i alt 11 oppsyn, som kommer fra rettighetshavere i 5 forskjellige kommuner i Innlandet fylke. Flere av disse har hatt begrenset politimyndighet i Innlandet, og fungerer som oppsyn over rettighets- og kommunegrenser.

Når det gjelder ansettelsesforhold og arbeidstidsforbruk varierer dette mye fra deltidsansatte, med noen få dager som oppsyn, til heltidsansatte, som er i fjellet stort sett hele reinsjakta. Alle oppsyn har som tidligere vært ansatt hos sine ordinære arbeidsgivere. Det blir hvert år utarbeidet en egen oppsynsrapport av oppsynsleder. Rapporten ligger som vedlegg til årsmeldingen. Se denne for mer informasjon om utført oppsyn.

Tabell 2: Oversikt over oppsynskorpset i Rondane Sør 2020

Navn	Arbeidsgiver
Hans-Petter Heier Ruud (oppsynsleder)	Sollia Fjellstyre
Anne Eline Streitlien	Sollia Fjellstyre og Stor-Elvdal gr.fr
Einy Brænd	Sollia Fjellstyre
Paul Lutnæs	Ringebu Fjellstyre
Odd Steinar Granheim	Ringebu Fjellstyre
Erik Hagen	Øyer Fjellstyre
Gaute Szacinski	Øyer Fjellstyre
Ola Stubrud	Øyer Fjellstyre
Sven Erik Svenningsen	Åmot
Anders Berg	Ringsaker jakt og fiskeområde
Thore Lie	Fampen villreinområde

Kiær-Mykleby har eget oppsyn som ikke inngår i det felles oppsynskorpset i Rondane sør.

Utført oppsyn 2020

Oppsynets oppgaver er i hovedsak å sørge for human jakt, sørge for økt sikkerhet under jakta, tilrettelegge for effektiv jakt og å informere/veilede jegerne, i tillegg til kontrolloppgavene av offentligrettslig karakter, og av rettighetshavernes forhold.

Det ble gått 605 timer oppsyn i felt, noe som er 1,4 timer oppsyn per fellingstillatelse. Under oppsynet ble det gjennomført 232 kontroller totalt hvorav 165 disse ble utført på kontrollstasjon. Antall uregelmessigheter med kort var svært høyt med hele 23 mot 4 forrige år. (tabell 3).

Tabell 3: Oversikt over utført oppsyn i Rondane sør villreinområde i årene 2011-2020

Nr	Oppsyn	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
1	Antall timer i felt	1 253	1 045	1 140	794	827	715	460	516	541	605
2	Sett ca. antall rein	25 718	11 733	7 903	3 917	2 872	2 836	4 512	6 484	6 234	5 208
3	Ant. kontr. jegere før felling	110	126	173	70	84	43	36	23	25	55
4	Ant. kontr. jegere under slakting	36	36	33	4	24	6	10	4	0	2
5	Ant. kontr. jegere under transport	208	246	218	144	126	60	52	71	148	10
6	Antall kontr. jegere på kontrollsted										165
7	Ant. fall sett, ikke kontrollert	29	17	22	8	4	8	7	5	2	3
8	Ant. skadde dyr sett av oppsyn*	12	6	6	3	3	2	4	3	3	8
9	Ant. skadde dyr avlivet av oppsyn	0	3	0	0	1	0	1	0	1	0
10	Ant. skadde dyr avlivet av jegere	6	5	9	5	5	0	1	1	3	0
11	Ant. dyr funnet døde	3	6	6	3	3	0	2	0	3	8
12	Ant. uregelmessigheter med kort	18	29	35	23	10	4	3	2	4	23
13	Ant. uregelmessigheter med våpen	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0
14	Ant. tilfeller av uforsvarlig skyting	2	1	1	2	0	0	4	1	0	0
15	Totalt ant. rapporter	3	6	10	1	17	4	9	6	10	
16	Totalt ant. OPS-saker **	22	26	28	29	9	6	10	7	17	12
17	Totalt ant. saker politianmeldt	2	0	1	2	1	0	0	0	0	0
18	Antall informerte	991	710	786	690	449	269	128	135	168	90
19	Antall meldinger om skudd	11	20	39	21	18	3	6	9	7	4
20	Kvote	840	1040	1050	855	703	293	293	341	441	441
21	Antall felte dyr	393	467	517	379	324	134	150	174	249	237
22	Antall timer i felt bak hver fellingstillatelse	1.5	1.0	1.1	0.9	1.2	2.4	1.6	1.5	1.2	1.4
23	Antall kontrollerte av total kvote	42.1	39.2	40.4	25.5	33.3	37.2	33.4	28.7	39.2	52.6
24	Antall kontrollerte per time oppsyn	8.6	6.5	5.5	10.7	7.7	14.6	10.0	19.1	21.6	10.6

Både før og etter jakta ble det avholdt oppsynsmøte hvor de fleste oppsyn møtte opp. På møtet etter jakta ble også miljøkoordinator i Innlandet politidistrikt, Simen Arnesveen, invitert. Dette førte til mange nyttige og faglige gode diskusjoner. Møtet drøftet aktuelle saker fra jakta 2020 og de sakene som gikk igjen var typisk:

Skudd mot dyr og påfølgende ettersøk.

Her viser det seg at det er vanskelig pålegge jegeren å bedrive ettersøk, samtidig som oppsynet også skal håndheve ettersøksplikten ihht forskrift om utøvelse av jakt, felling og fangst § 27.

Påstand om uforsvarlig skyting.

Her har oppsynet og politiet sammen konkludert med at det som minimum bør være vitner til hendelsen og helst bør oppsynet se situasjonen selv. Det kan allikevel mange ganger være vanskelig å bedømme og bevise slike tilfeller.

Må kontrollkortet fysisk være med ut.

Dette spørsmålet dukker typisk opp når flere er på lag på et kort og det varierer hvem som skal ha med kortet ut. Mye annen dokumentasjon er nå digital og flere jegere ønsker mer fleksibilitet også med kontrollkortet. På statsallmenning er lagjakt nøye regulert, mens hos de private rettighetshaverne så er lagjakt mye friere. Det er allikevel behov for at oppsynene enes om tolkningen av regelverket rundt kontrollkortet. Dette vil det bli sett nærmere på.

Overgangsavtaler

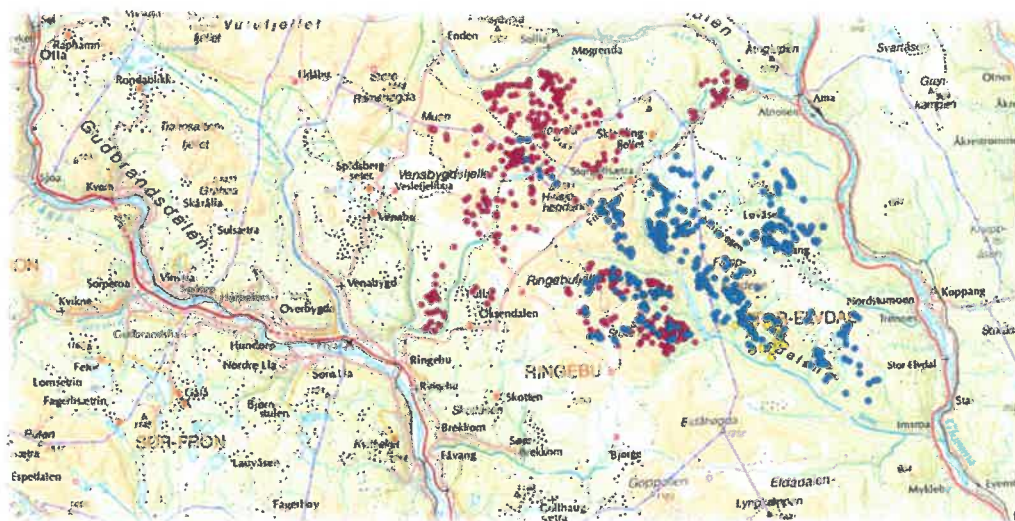
Det var i starten av jakta noe usikkerhet rundt overgangsavtaler mellom enkelte rettighetshavere. Det ble på møtet diskutert om disse avtalene burde være innbakt i den felles jegerinstruks som villreinutvalget sender ut. Møtet ble enig om å ta dette spørsmålet opp i villreinutvalget. Oppsynene var imidlertid enige i at det er viktig at alle oppsyn er kjent med alle relevante avtaler før jaktas start.

Arealbruk under jakta

Villreinens arealbruk endrer seg svært mye i løpet av jakta. Gjennom sommeren går dyra i mindre flokker, gjerne i skogsområdene i utkanten av villreinområdet. I løpet av jakta trekker fler og fler dyr gradvis opp i fjellet og samler seg i større flokker som stadig trekker på vinden. I slutten av jakta er det typisk 2-3 store flokker i området nord for Samdalen, samt at det fortsatt går flokker i de sørligste områdene. GPS simlene gir etter jakta fasit for noe av arealbruken under jakta (figur 1).

Figur 1: GPS simlers arealbruk under jakta 2020

Kjeveinnsamling

Som en del av overvåkingsprogrammet for hjortevilt så samles det hvert år inn underkjever fra felte villrein. Kjevene sorteres, grov-aldersbestemmes og det måles tannslitasje av oppsynet lokalt. Deretter sendes kjevene til NINA for aldersanalyse. Under jakta 2020 ble det samlet inn 216 kjever (91,1 %) og målt nøyaktig vekt på 225 dyr (94,9 %) av totalt 237 felt. Både kjeve og vektdata gir verdifulle data til forvaltningen. Oppsynets rolle i dette registreringsarbeidet er viktig.

Bestandsregistreringer

Villreinutvalget mottar årlig midler fra villreinnemda for Rondane og Sølnekletten. For 2019 var dette kr. 65 138,-. Disse midlene fordeles ut igjen innad i utvalget til arbeid med bestandsforvaltning. I 2020 var dette tellinger, trekkregistreringer sørover (sørlige del av villreinområde), trekk til Fampen. I tillegg til disse midlene mottok villreinutvalget i 2020 til sammen kr.75 000,- til kadaversøk fra NINA. Ressursbruken framkommer av tabell 4.

Tabell 4: Oversikt over ressursbruk i forbindelse med interne prosjekter

Prosjekter oppsummert			4,03				
	Antall timer	Sats (kr)	Bilgodtgj. (km)	Sum arbeid (kr)	Sum utbetalinger 2020(kr)	Kostnadsdekning %	Budsjett (kr)
Prosjekter							
Tellinger	260,0	370	515,8	96 200	40 000	41,6	40 000
Trekkreg. Fampen	67,0	370	634,0	24 790	10 000	40,3	10 000
Trekkreg. sørover	38,5	370	0,0	14 245	10 000	70,2	10 000
Kadaversøk	136,0	550	596,0	77 202	75 000	97,1	75 000
Sum	501,5		1745,8	212 437	135 000	63,5	135 000

Som et ledd av feltarbeidet gjennom året følges de GPS-merkede simlene nøye opp for å avdekke eventuelle skader og annet forårsaket av GPS-halsbåndet. Det er ikke registrert skader eller annet forårsaket av GPS-halsbånd i 2020. Totalt 5 GPS-halsbånd ble droppet ved en feil i 2020. Dette skyldtes trolig en feil i programmeringen. Av disse ble 4 droppet i februar, mens den siste ble droppet den første uka i jakta. Alle senderne ble funnet og er levert NINA.

Arealbruks og trekkregistreringer

Trekkregistreringer i Fampen

Bakgrunn

Villreintrekket fra vinterbeitene i Sollia og Ringeby og inn i Fampen villreinområde har blitt registrert siden 2006. Registreringen har i hovedsak blitt utført av Thore Lie på oppdrag fra Villreinutvalget. Det blir ofte brukt ski for å følge med på dyrene på sørsiden av Imsdalen, før de trekker inn i Fampen. Etter at trekket har startet blir både bil og scooter benyttet. Forarbeidet til registreringen starter normalt i mars, og pågår til førefall, det vil si helt til det er umulig å gjøre sikre registreringer. På grunn av store variasjoner i snø og føreforhold, har registreringsperioden fra de første dyrene trekker inn i området til førefall variert fra 12-57 dager. Det er viktig å bemerke at dette ikke er en totaltelling, men en minimumstilling av villrein som trekker inn i Fampen på våren. Det er også viktig å se at det kan ha trukket dyr inn i områdene etter førefall, samt at det trekker noen dyr tilbake til vinterbeiteområdene, samt videre sørover.

Resultater 2020

Dato	GPS-pos	Antall	Kommentar/ beskrivelse av observasjon
7.4.	32V 586723 6833569	9	Simler. Telt i Bjøråfløyet.
10.4.	32V 590518 6828941	35	Simler/ ungdyr. Telt sør i Famphøgdene.
15.4.	32V 586045 6834631	2	Voksne bukker. Telt på Høgde 1131.
21.4.	32V 586714 6839576	39	Simler/ ungdyr. Telt på Helaksmyrene. Simle med klave nr. 50 var med i flokken. Flokken kom inn over Friisvegen den 21.4. og tilbake samme vei den 23. Simla kom tilbake i en større flokk 30.4.
23.4.	32v 587421 6829715	37	Blandingsflokk med stor overvekt av bukker. Telt nord på Langvola.
29.4.	32V 587501 6834660	14	Simler/ ungdyr. Telt ved kommunegrensa sør for Brennfjellet.
30.4.	32V 587667 6831233	95	Simler/ ungdyr. Telt i Piggvola. Simle med klave nr. 50 var med i flokken.
1.5.	32V 606472 6816768	26	Bukker. Telt på hogstflate ved Imsdalsveien/ Husvolliveien (Imsroa) Observasjonen er ikke merka av på kartet.
2.5.	32V 586308 6832181	10	Simler/ ungdyr. Telt sørøst for Kvernbecken.
4.5.	32V 586825 6837529	11	Simler. Telt sørøst for Helaksætra.
6.5.	32V 593313 6826407	14	3 bukker, 6 voksne simle og 5 ungdyr. Telt mellom Stripfjellet og Vestgardskarven.
	SUM	292	

Merknader:

- Det har vært en vinter med forholdsvis mye snø, våren og snøsmeltinga kom sent, og det har vært gode forhold for trekkregistrering.
- Blandingsflokken som ble registrert 23.4. og bukkeflokken ved Husvollivn. 1.5. har kryssa Imsdalen sør for gårdene i Imsdalen.
- Flokker har kommet inn både over Friisvegen og via trekk-korridoren mellom Imsdalsvola og Reinsfjellet.
- Simle med klave nr. 50 kalvet i Imslia mellom Kattskjerbekken og Kjerkemobekken 23. eller 24. mai.

Tabell 5: Antall villrein registrert under trekkregistreringer i Fampen i årene 2006-2020.

År	Antall rein	Trekkperiode
2006	421	27.4 – 13.5. 17 dager
2007	412	24.3. – 6.5. 41 dager
2008	238	17.3. – 4.5. 49 dager
2009	274	23.4. - 4.5. 12 dager
2010	254	13.4. – 5.5. 23 dager
2011	211	8.4. – 19.4. 12 dager
2012	610	16.3. – 9.5. 55 dager
2013	439	22.4. – 7.5. 16 dager
2014	582	11.3. – 3.4. 24 dager
2015	328	28.3. – 15.5. 49 dager
2016	519	2.4. – 19.5. 47 dager
2017	375	6.4. – 5.5. 30 dager
2018	304	28.4. – 7.5. 10 dager
2019	455	19.04-28.04 9 dager
2020	292	7.5. – 6.5. 30 dager

Trekkregistreringer sørover:

Bakgrunn

Trekket på vårparten mot kalving er viktig. Trekkregistreringen starter i hovedsak når det kommer dyr nordfra over Samdalen. Registreringsarbeidet er et samarbeid mellom fjelloppsynet i Ringeby og Øyer, og med oppsynet i Ringsaker Jakt- og fiskeområde. Arbeidet er i stor grad utført i sammenheng med andre oppgaver i fjellet, av hensyn til kostnadseffektivitet og minst mulig motorferdsel.

Resultater fra 2020

I desember 2019 oppholdt det seg en god del rein sør for Tromsdalen/Eldådalen, deriblant 6 GPS-simler. Utover i januar trakk mange av disse dyrene nordover i Ringeby, og oppholdt seg nord for Samdalen og rundt Friisvegen i februar. Sør for Samdalen gikk det som vanlig igjen et par-tre bukkeflokker mellom Samdalen (ca. 100 dyr), men også i Øyer var det en bukkeflokk på ca. 60 dyr, samt et par mindre bukkeflokker.

I månedsskifte februar-mars krysset store deler av stammen sør over Samdalen. Den 27. og 28. februar krysset det to blandaflokker sørover Eldådalen, på grensa mellom Stor-Elvdal og Øyer. De ble den 28. telt til 123 og 155 dyr i Skardkampen og Lyngkampen. I tillegg var det 5 bukkeflokker sør for Samdalen, totalt 115 dyr, og 3 bukkeflokker sør for Eldådalen i Øyer, totalt 112 dyr.

Den 6. mars krysset ytterligere to store fostringsflokker sørover fra Eldåhøgda mot Harlandshøgda og Høgfjellet i Øyer, 7-800 dyr til sammen. I overkant av 1 000 dyr oppholdt seg i Øyer og Stor-Elvdal sør for Eldådalen i lengre tid i mars. Det er sjelden en har observert dette tidligere. Mesteparten av dyrene trakk imidlertid nordover Samdalen igjen rundt 20. mars.

Ei GPS-simle (259) var med flokken i Lyngkampen 29. februar. Denne oppholdt seg utover i mars sammen med ca. 150 fostringsdyr i området Lyngkampen-Birkebeinervegen. Klaven falt av 18. mars, men flokken ble observert sør for Lyngkampen både 19. mars og 21. mars. Den 23. mars kom ytterligere ei GPS-simle (260) sør over Eldådalen. Denne ble sett sammen med ca. 40 dyr i Lyngkampen den 27. mars. Like i nærheten gikk en noe større fostringsflokk, men begge flokkene ble støkt nordover av skigåer. Flokken med simle 260 trakk helt opp i Eldåhøgda, før hun senere kom sørover igjen. Den 31. mars ble hun registrert, fortsatt med ca. 40 dyr, sør for høgspenlinja ved Birkebeinervegen. Det viste seg at denne simla trakk videre sørover Raudfjellet i starten av april, for så å krysse Åsta så tidlig som 11. april. Den oppholdt seg rundt Brumundsjøen fram mot kalving, og ble den 5. mai sett sammen med 7 simler og 5 fjorårskalver mellom Brumundsjøen og Høljamyra.

Den første 1. april ble det sett ca. 40 fostringsdyr vest for Lyngsjøen i Øyer. Så kom påskeuka og flokkene ble en del forstyrret. Dette gjør at flokkene forflytter seg langt på kort tid, og det blir vanskelig å få oversikt over hva som er hva.

Selv om det var uvanlig mye rein sør for Eldådalen gjennom vinteren, virket det som flokkene fordelte seg mer som normalt mot kalving. Mesteparten av dyrene trakk nordover igjen, til kalvingsområder i Ringebu, Sollia og Fampen, mens 250-300 fostringsdyr som oppholdt seg sør for Eldådalen i april, mest sannsynlig trakk videre sørover. Dette er på nivå med de senere år, men en kan ikke utelukke at flere dyr kan ha trukket sørover.

Status klauvråte

Prøver fra dyr med mistanke om klauvråte blir av ulike aktører rundt villreinområdet fortløpende sent til veterinærinstituttet (VI) for diagnostikk. Det ble i 2020 innsendt prøver fra totalt 9 individer med mistanke om klauvråte. De innsendte prøvene har i flere år blitt liggende hos VI uten å bli analysert fordi veterinærinstituttet har hatt sine ressurser bundet opp i arbeid med CWD. Villreinutvalget har jevnlig dialog med VI for å prøve å framskynde arbeidet med analysering. Det generelle inntrykket var i 2020 at det ble observert relativt få dyr med klauvråte i bestanden.

Kadaversøk

Se egen rapport vedlagt årsmeldingen

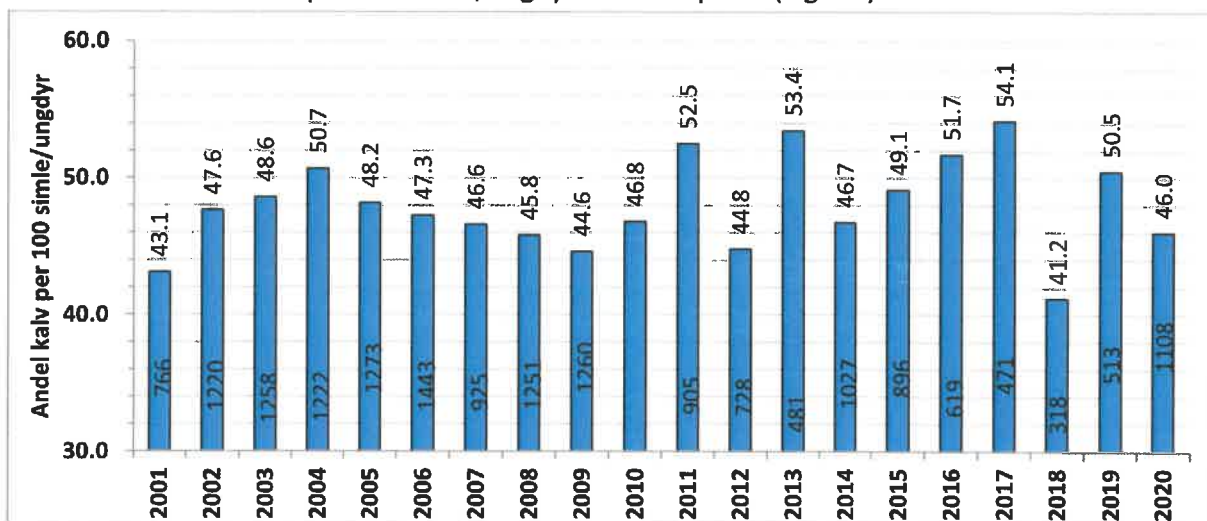

Tellinger

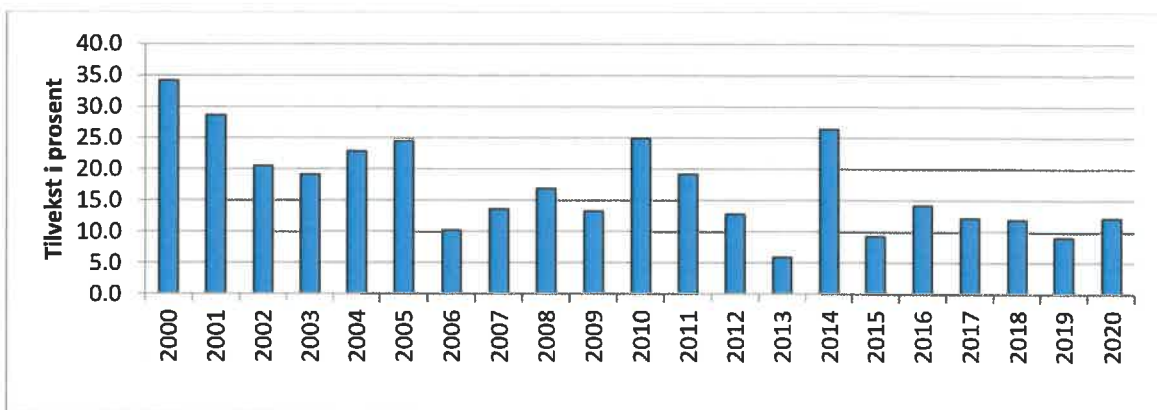
Kalvetelling

Årets kalvetelling ble gjort av Roy Andersen (NINA). Den 25.juni 2020 ble det flydd i området mellom veiene (rv27 og Friisveien) og sørover til Åmot. Det ble funnet 4 flokker, en flokk i Vesle Grøtørhøgda og en flokk i Prestbuhøgda, disse to flokkene telte totalt 1403 dyr. Så ble det funnet 12 dyr i Skarvvola sør for Friisvegen og en flokk helt i sør på Rauffjellet, denne telte 238 dyr. Til sammen ble det funnet 1653 dyr, en bra andel av bestanden, sammenlignet med de siste årene. Av de 1653 dyrene var 510 av disse kalv, 1108 simle/ungdyr og 35 bukk. Totalt fikk man et «kalv per 100 simle/ungdyr» forhold på 46 (Figur 2).

Figur 2: Resultater fra kalvetellinger i årene 2001-2020. Blå søyler angir andelen kalv per 100 simle/ungdyr. Tall inni søyler angir antall S/U funnet totalt i tellingen.

Årlig tilvekst regnes som endringen i vinterbestand fra et år til et annet pluss jaktuttaket. I figur 3 ser vi dette forholdet uttrykt i prosent. Vi ser at fram til 2006 var tilveksten på over 20 % årlig, for så halvere seg fra 2005 til 2006. Fra 2006 til 2019 er det kun ved to år at tilveksten har vært over 20 %. De siste årene har tilveksten ligget mellom 9-14 %. I 2020 ble det registrert 12,1 % tilvekst.

Figur 3: Bestandstilvekst i % i årene 2000-2020

Minimumstelling

Bakgrunn om reinens arealbruk i Rondane Sør vinteren 2019/2020:

I slutten av jakta 2019 samlet det seg en større flokk på om lag 1000 dyr i Sollia. Samtidig stod det fortsatt dyr igjen sør for Åsta. I første halvdel av oktober er det Åsdalstangen og områdene mellom Friisveien og Samdalen som blir mest brukt. Sør for Birkebeinerveien samles nå flere småflokker som kommer trekkende fra de sørligste områdene. Disse bruker nå områdene øst for Åsta mye før de mot slutten av måneden trekker nordover over Birkebeinerveien.

I november er det fortsatt mye bruk av Remdalen og Åsdalstangen. Flokken her tar seg også en kort tur til Brennfjellet i Fampen, men er tilbake på Åsdalstangen i løpet av et par dager. Mot slutten av måneden brukes også områdene sørover mot Samdalen og noen dyr trekker også sør til Gopollen. Samtidig bruker dyra fra de sørligste områdene området mellom Eldåhøgda og Birkebeinerveien mye. I desember oppholder de nordligste dyra seg mye i Remdalen, men tar før jul en runde helt nord til Snødhøgda i Sollia. De sørligste dyra bruker nå et begrenset område mellom Lyngkampen og Goppollen.

I første halvdel av januar trekker de sørligste dyra, med unntak av noen bukkeflokker, over Samdalen og blander seg med de andre flokkene i området ved Friisveien mot slutten av måneden. Fram til tellingen i midten av februar går dyra i noen få store flokker og bruker i hovedsak området mellom Remdalen og Imsdalsvola. I tiden etter årsskiftet har oppsynet vært mye ute og man har hatt relativt god kontroll på flokkene.

Vinteren 2019/20 har vært preget av mye og relativt tung snø. Utover i mars trekker dyra mye og veksler mellom områdene sør for Samdalen og helt nord til Snødhøgda i Sollia. I siste halvdel av mars blir bjørkeskogen brukt mye hvor reinen beiter lav på bjørka. Flokkstørrelsene minker, og antallet flokker øker utover i mars. Det er heller ikke denne vinteren registrert kyssing over Fv. 27.

Metode minimumstelling

Forarbeidet starter som vanlig med registrering av flokker og områdebruk gjennom vinteren. Selve hovedtelling blir vanligvis gjennomført i slutten av februar/begynnelsen av mars. Minimumstillingen utføres i stor grad på bakken, ved hjelp av kikkert og teleskop med opptil 60x forstørrelse, men det er de siste årene også benyttet drone.

Gjennomføring

Etter rekognosering ble det gjennomført en hovedtelling i uke 7, i midten av februar. Arbeidet ble utført som tidligere år med bakkettelling og bruk av drone. Det var under forarbeidet og tellingen samarbeid med mannskap i Vulufjell.

Mannskap som har deltatt i registreringene er Per Erik Sannes og Kai Rune Båtstad (Sel Fjellstyre), Hans Petter Ruud og Anne Eline Streitlien (Sollia fjellstyre), Thore Lie (Fampen villreinområde), Paul Lutnæs (Ringebu Fjellstyre), Erik Hagen og Gaute Szacinski (Øyer Fjellstyre) og Anders Berg (Ringsaker Jakt og fiskeområde). I tillegg har det vært kontakt med andre som driver i felt (SNO).

Tabell 6: Resultat fra tellingen i uke 7.

Observasjon	Dato	UTM	UTMX	UTMY	Sted	Observatør	Antall	Flokk type
1	160120	32V	568651	6853187	*Finnsjøfjellet	HPR	*88	Blanding
2	100220	32V	568629	6845160	Brettingsvola	HPR	108	Blanding
3	130220	32V	578837	6843344	Storfjelltangen	HPR	50	Blanding
4	130220	32V	578555	6837281	Skarvvola	HPR/EH/PL	6	Blanding
5	120220	32V	581053	6835755	Imsdalsvola	HPR/EH/PL	295	Blanding
6	120220	32V	573424	6835411	Remdalen	HPR	666	Blanding
7	120220	32V	577088	6834777	Åsdalstjøenna	HPR/EH/PL	227	Blanding
8	120220	32V	576092	6828778	Korsstuguhøgda	EH/PL	633	Blanding
9	110220	32V	591216	6817350	Måsåfjellet	EH	2	Bukk
10	110220	32V	585512	6816338	Steinslåtjønnet	EH	12	Bukk
11	110220	32V	591473	6814997	Storbekkfjellet	EH/PL	91	Bukk
12	110220	32V	588446	6808685	Logrimslia	EH	62	Bukk
Sum RS							2152	

*Gjelder Finnsjøfjellet og inngår ikke i sluttsummen.

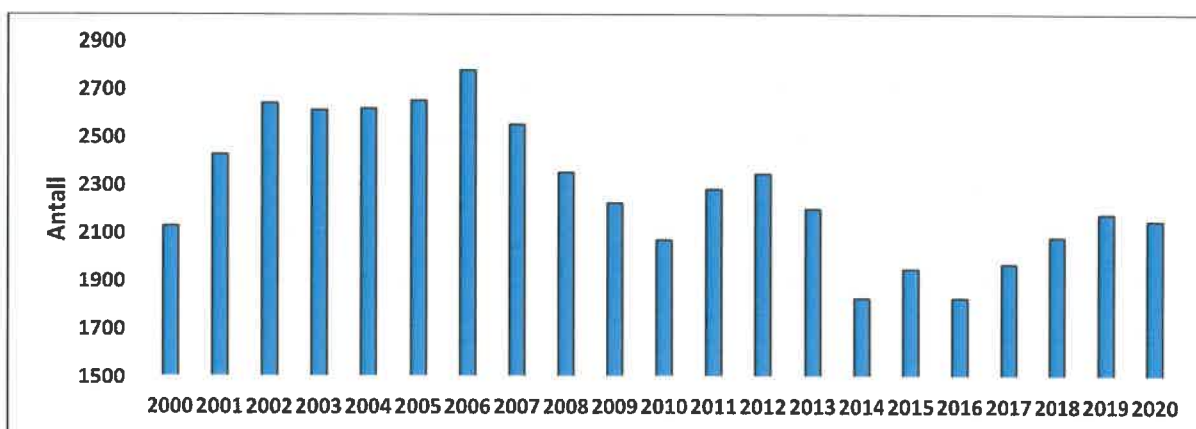
Sammenlignet med telleresultatet og jaktuttaket i 2019 gir årets telling en tilvekstprosent i bestanden på 9 % for 2019. Gjennomsnittet for de siste 5 årene har ligget på 11,2 % og 14,5 % for de siste 10 år. Årets resultat ligger med dette 64 dyr under det som var forventet hvis man legger til grunn en forventet tilvekstprosent på 12 %.

Oppsummering

Under minimumstillingen i 2020 ble det funnet 2 152 dyr (2 179 i 2019). Det må presiseres viktigheten av en grundig jobb av bakkemannskapene i forkant av tellingene.

I desember ble det i Øyer funnet et forholdsvis ferskt kadaver etter det som mest sannsynlig var en liten bukk. Ingen synlige skader. I telleperioden ble det funnet et forholdsvis ferskt kadaver av en kalv ved Bretningen i Sollia, dødsårsak er uvisst. En enslig simle ble observert like i nærheten. I tillegg ble det funnet rester etter to eldre bukker, i Ringebu og Stor-Elvdal. Ellers ble det observert 4 halte dyr i en flokk på 108 dyr i Sollia, og 1 halt bukk i en bukkeflokk sør for Samdalen. Klauvråte er mest sannsynlige årsak.

Det er observert jerv i Samdalen og Eldådalen og ellers jevnt med sporaktivitet i hele villreinområdet gjennom vinteren. Ellers observasjoner av ørn både i Sollia, Ringebu og Øyer, alle steder ulike individer.

Figur 4: Utvikling i vinterbestand (2000-2020).

Strukturteiling

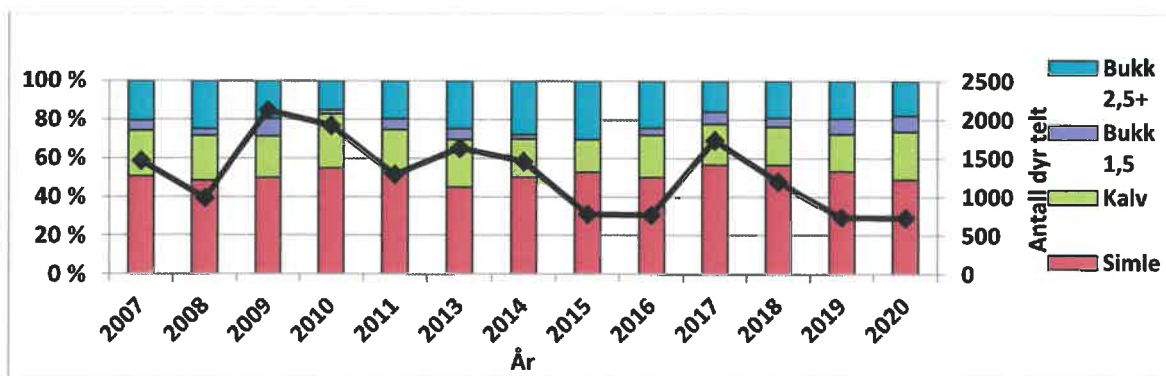
Det ble i 2020 utført strukturteiling i løpet av de to første ukene av oktober og i januar (Finnsjøfjellet). Totalt ble 807 dyr talt opp og strukturen ble for simle/ungdyr, kalv, bukk 1,5 år, bukk 2,5 år og bukk ≥3,5 år henholdsvis 48.0 %, 24.9%, 8.1 %, 9.5 % og 9,5% Kalveandelen i flokkene (kalv 100 S/U) varierte mellom 0.53 og 0.42 (tabell 7).

Tabell 7: Oversikt over resultater fra strukturteiling 2020.

Dato	Observatør	Sted	UTM 32V	simle	kalv	bukk 1,5 år	bukk 2,5 år	bukk ≥3,5 år	Sum	kalv/ simle-ungdyr	Merknad
16.01.2020	HPR	Stentjøna, Finnsjøfjellet	568743, 6853326	33	20	5	15	10	83	0.53	Vinterstruktur. 9 av dyra lå for seg selv lengre unna, vanskelig å telle antatt B3. (88dyr totalt)
12.10.2020	HPR	Skarvola	578804, 6835754	91	52	18	10	13	184	0.48	Høststruktur. 1 halt kalv (høyre bakfot), 2 halte storbukker, 1 halt mellombukk. 1 halt simle (nr13). Nr. 13 og 34 var i flokken
15.10.2020	HPR	Storvola	574714, 6844894	263	129	42	52	54	540	0.42	Høststruktur. 2 halte kalver, en halt og veldig stusselig 1,5 år bukk (mulig klauvråte), hang etter flokken. 1 halt mellombukk (mulig klauvråte).
Sum antall				387	201	65	77	77	807		
Sum %-fordeling				48.0	24.9	8.1	9.5	9.5	100.0		

kalv/ 100 simle-ungdyr	0.44
Storbukkandel (andel B3 relativ til simler 1,5 år +)	0.20

Andelen simle/ungdyr varierer rundt 50 %. Andelen kalv har variert mellom 20-30 %, med unntak av årene 2014, 2015, 2018 og 2019 da andelen var 19, 16, 19 og 19%. Andelen bukk 2,5 år + varierer mye fra 15- 30 % (figur 6).

Figur 5: Resultater fra strukturteilinger i årene 2007-2020. Søyler viser prosentvis fordeling av de ulike dyrekategoriene (venstre y-akse). Linje med punkt viser antall dyr som er telt hvert enkelt år (høyre y-akse).

Kvotefordeling

I 2020 ble det gitt fellingstillatelse på 400 villrein i Rondane Sør Villreinområde, samt en egen kvote på 40 dyr i Finnsjøfjellet (tabell 8). Rondane Sør hadde 1 fellingstillatelse per 4,7 km², mens Finnsjøfjellet hadde 1 fellingstillatelse per 2,1km². Fellingstillatelsene (eks. Finnsjøfjellet) ble fordelt på **10 %** fri bukk, **27,5 %** fritt dyr under 50 kilo, **27,5 %** bukk under 50 kg og **35 %** kalv.

Tabell 8 Kvotefordeling 2020 Rondane Sør fordelt på kommuner og rettighetshavere.

Kvotefordeling 2020-Rondane sør villreinutvalg						Godkjent av villreinnemda 29.04.20
Rettighetshaver	Sum kvote 2020	Fri bukk 2020	F U 50 kg 2020	BU50kg 2020	Kalv 2020	Sum kvote 2020
Ringebu kommune						
Ringebu fjellstyre	124	13	34	34	43	124
Kjønås utmarkslag	3	0	1	1	1	3
Brekkom utmarkslag	7	1	2	2	2	7
Fåvang utmarkslag	1	0	0	0	1	1
Vekkom grunneierlag	8	0	3	2	3	8
Øyer kommune						
Øyer fjellstyre	48	5	13	13	17	48
Ringsaker kommune						
Ringsaker Jakt - og fiskeområde DA	12	1	4	3	4	12
Hamar kommune						
Vang almenning	8	1	2	2	3	8
Åmot kommune						
Åmot Villreinområde	20	3	5	5	7	20
Stor - Elvdal kommune						
Stor - Elvdal grunneierforening	24	2	6	7	9	24
Kiær Mykleby	41	4	11	11	15	41
Messelt Utmarksområde	20	2	6	6	6	20
Sollia fjellstyre	34	4	9	10	11	34
Fampen Villreinområde	35	3	10	10	12	35
Mathiesene Atna as, Mokjølen	4	0	1	1	2	4
Atndalen utmarksområde	10	1	3	3	3	10
Midtbekklia jaktfelt	1	0	0	0	1	1
Øverdalen Grunneierlag	0	0	0	0	0	0
Sætresameiet	0	0	0	0	0	0
Sum	400	40	110	110	140	400
+ Utvalget (premiekort)			0			0
						400
Finnsjøfjellet						
Rettighetshaver	Sum kvote 2020	Fritt dyr 2020	F U50 kg 2020		Kalv 2020	Sum kvote 2020
Sollia fjellstyre	21	2	11		8	21
Mathiesen Atna as	9	1	5		3	9
Øverdalen Grunneierlag	8	1	5		2	8
Knut Olav Haugland	2	0	1		1	2
Sum	40	4	22		14	40

Fellingsdata

Fellingsresultat

Det ble i Rondane Sør felt 212 dyr av en kvote på 400 dvs. 53 % felling. Fordelingen på felte hann- og hunndyr ble henholdsvis 60,8 og 39,2 %. Uttaket fordelte seg på 30,7 % kalv, 14,6 % ungdyr og 54,7 % eldre dyr. For Finnsjøfjellet ble det felt 25 dyr av en kvote på 40 (tabell 7).

Tabell 7: Kvote og fellingsresultat for Rondane Sør 2020

Rettighetshaver	Kvote	Felte dyr										Fell %
		Kalv		1,5 år		Voksen		Totalt		Sum		
		Bukk	Simle	Bukk	Simle	Bukk	Simle	Bukk	Simle			
Rondane Sør		Bukk	Simle	Bukk	Simle	Bukk	Simle	Bukk	Simle	Sum		
Ringebu Fjellstyre	124	10	12	5	4	19	17	34	33	67	54,0	
Kjønnås Utmarkslag	3	0	1	1	0	0	1	1	2	3	100,0	
Vekkom / Brekkom / Fåvang	16	1	3	0	0	6	3	7	6	13	81,3	
Øyer Fjellstyre	48	0	1	2	0	7	1	9	2	11	22,9	
Ringsaker Jakt-og Fiskeområde DA	12	2	1	1	0	2	2	5	3	8	66,7	
Vang Allmenning	8	0	3	0	1	2	2	2	6	8	100,0	
Åmot Villreinområde	20	2	0	0	1	3	0	5	1	6	30,0	
Stor-Elvdal Grunneierforening	24	5	3	4	0	2	5	11	8	19	79,2	
Kiær mykleby	41	3	3	0	1	13	3	16	7	23	56,1	
Messelt UO	20	1	0	2	0	3	0	6	0	6	30,0	
Sollia Fjellstyre	34	6	1	2	3	4	3	12	7	19	55,9	
Fampen	35	3	2	2	1	11	3	16	6	22	62,9	
Mathiesen Atna as Mokjølen	4	2	0	1	0	1	0	4	0	4	100,0	
Atndalen Utmarksområde	10	0	0	0	0	1	2	1	2	3	30,0	
Midtbekklia	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0	
Øverdalen Grunneierlag	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0	
Sætresameiet	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0	
Utvalget	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0	
Sum Rondane sør	400	35	30	20	11	74	42	129	83	212	53,0	
%-vis fordeling		16,5	14,2	9,4	5,2	34,9	19,8	60,8	39,2			
Finnsjøfjellet												
Sollia Fjellstyre	21	1	2	0	1	3	4	4	7	11	52,4	
Mathiesen Atna as	9	1	1	0	3	1	0	2	4	6	66,7	
Øverdalen Grunneierlag	8	0	2	0	0	0	5	0	7	7	87,5	
Knut Olav Haugland	2	0	0	0	0	0	1	0	1	1	50,0	
Sum Finnsjøfjellet	40	2	5	0	4	4	10	6	19	25	62,5	
%-vis fordeling		8,0	20,0	0,0	16,0	16,0	40,0	24,0	76,0			
SUM TOTALT	440	37	35	20	15	78	52	135	102	237	53,9	
%-vis fordeling		15,6	14,8	8,4	6,3	32,9	21,9	57,0	43,0			

Hamar hadde høyest fellingsprosent med 100,0 %. Øyer kommune hadde lavest med 22,9% (tabell 8).

Tabell 8: Kommunevis inndeling på fellingsprosenten i Rondane Sør.

Fellingsresultat Rondane sør 2020 - fordelt på kommuner.

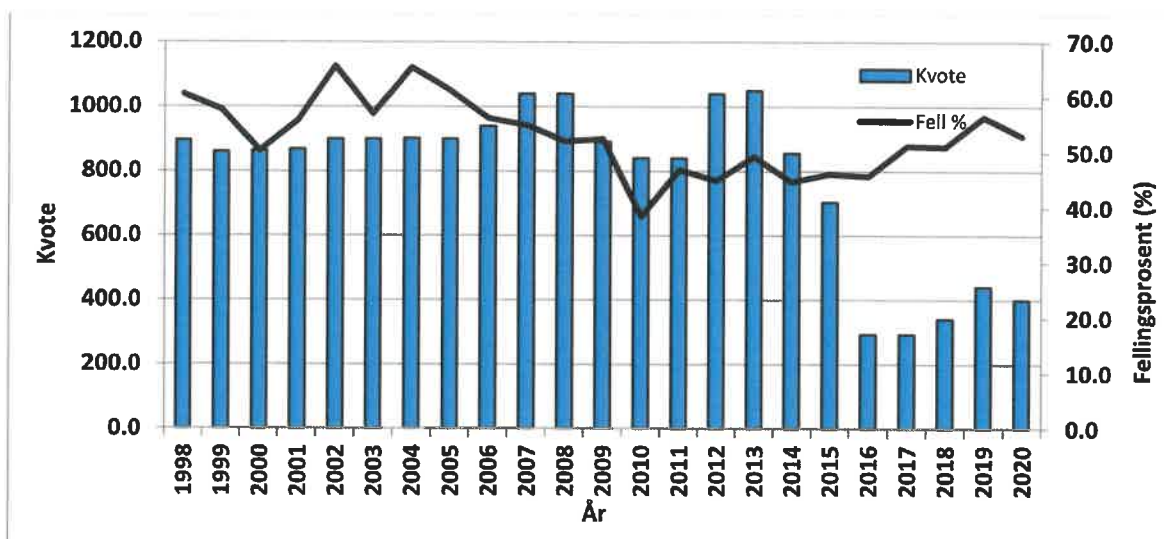
Kommune	Kvote	Kalv		1,5 års dyr		Eldre dyr		Totalt		Sum totalt	Fellings %
		Bukk	Simle	Bukk	Simle	Bukk	Simle	Bukk	Simle		
Ringebu	143	11	16	6	4	25	21	42	41	83	58,0
Øyer	48	0	1	2	0	7	1	9	2	11	22,9
Ringsaker	12	2	1	1	0	2	2	5	3	8	66,7
Hamar	8	0	3	0	1	2	2	2	6	8	100,0
Åmot	20	2	0	0	1	3	0	5	1	6	30,0
Stor-Elvdal	169	20	9	11	5	35	16	66	30	96	56,8
Utvalget	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0
Sum	400	35	30	20	11	74	42	129	83	212	53,0
Finnsjøfjellet	40	2	5	0	4	4	10	6	19	25	62,5
Sum Rondane Sør	440	37	35	20	15	78	52	135	102	237	53,9

Fellingsprosenten for Rondane sør har vært økende de siste 4 årene. Årets resultat på 53 % er en liten nedgang fra 2019 (tabell 9, figur 5).

Tabell 9: Historisk oversikt over felte dyr og fellingsprosent i Rondane Sør (inkl. Finnsjøfjellet).

Historisk oversikt over felte dyr											
År	Kvote	Kalv		1,5 års dyr		Voksne dyr		Totalt		Antall	Fell %
		Bukk	Simle	Bukk	Simle	Bukk	Simle	Bukk	Simle		
2000	864,0	49	56	43	14	114	159	206	229	435	50,3
2001	868,0	73	56	51	33	118	153	242	242	484	55,8
2002	900,0	116	68	69	31	111	196	296	295	591	65,7
2003	900,0	59	74	48	26	112	194	219	294	513	57,0
2004	902,0	88	82	46	36	135	203	269	321	590	65,4
2005	900,0	68	71	62	29	123	198	253	298	551	61,2
2006	940,0	55	73	48	35	130	188	233	296	529	56,3
2007	1040,0	92	86	46	25	119	204	257	315	572	55,0
2008	1040,0	73	60	59	29	120	200	252	289	541	52,0
2009	890,0	69	55	36	36	100	171	205	262	467	52,5
2010	840,0	48	44	27	14	79	110	154	168	322	38,3
2011	840,0	70	44	28	25	109	118	207	187	394	46,9
2012	1040,0	75	69	29	31	111	152	215	252	467	44,9
2013	1050,0	83	77	48	29	120	160	251	266	517	49,2
2014	855,0	62	57	37	24	72	130	170	211	382	44,7
2015	703,0	46	50	26	21	78	103	150	174	324	46,1
2016	293,0	32	16	14	5	30	37	76	58	134	45,7
2017	293,0	28	25	12	9	38	38	78	72	150	51,2
2018	341,0	34	19	27	10	46	38	107	67	174	51,0
2019	441,0	52	26	29	9	80	53	161	88	249	56,5
2020	400	35	30	20	11	74	42	129	83	212	53,0

Fellingsprosenten i Rondane sør har hatt en nedadgående trend siden 2004, men synes å ha stabilisert seg etter 2010, og økt noe fra 2016. Kvotene har hatt en drastisk nedgang i samme periode (figur 5).

Figur 5: Fellingingsprosenten 1998-2020 i Rondane Sør (inkl. Finnsjøfjellet).

Fellingstidspunkt

Tabell 11 beskriver fellingstidspunktet i Rondane Sør inkl. Finnsjøfjellet. For og lettere å se hvilke perioder det felles flest dyr, er jaktperioden oppdelt i uker. Vi ser at det var størst andel felling første uken med 24,1 % av fellingene (tabell 11).

Tabell 11: Fellingstidspunkt i Rondane Sør. (Jaktstart 20.august var torsdag i uke 34).

Korttype	Uke 34	Uke 35	Uke 36	Uke 37	Uke 38	Uke 39	Uke 40	Totalsum
Bukkekalv	8	5	5	6	6	5	2	37
Simlekalv	6	5	7	6	8	2	1	35
1,5 års bukk	6	4	4	1	4		1	20
1,5 års simle	9	4		2				15
Eldre bukk	15	9	13	23	13	2	3	78
Eldre simle	13	13	11	5	9		1	52
Totalsum	57	40	40	43	40	9	8	237
%-andel	24.1	16.9	16.9	18.1	16.9	3.8	3.4	100.0

Felling og korttyper

På korttypen «Bukk under 50 kg» ble det skutt 7 eldre simle og 3 simler på 1,5 åre, disse er å regne som feilskyting jamfør jegerinstruksen. Til sammenligning ble det for kortet «Fritt under 50 kg» skutt 33 eldre simle og 7 simler på 1,5 år (tabell 12).

Tabell 12: Fordeling av antall skutte dyr i ulike kjønns- og alders kategorier fordelt på korttyper under jakta 2020.

Rondane sør

Korttype	Antall kort	Bukkekalv	Simlekalv	1,5 års bukk	1,5 års simle	Eldre bukk	Eldre simle	Sum	Fellings %
FRI BUKK	40	1	0	0	0	26	1	28	70,0
BU50	110	7	2	13	3	31	7	63	57,3
FU50	110	2	1	4	7	17	33	64	58,2
KALV	140	25	27	3	1	0	1	57	40,7
Totalsum	400	35	30	20	11	74	42	212	53,0

Finnsjøfjellet

Korttype	Antall kort	Bukkekalv	Simlekalv	1,5 års bukk	1,5 års simle	Eldre bukk	Eldre simle	Sum	Fellings %
FRITT	4	0	0	0	0	2	0	2	50,0
FU50	22	0	1	0	2	2	10	15	68,2
KALV	14	2	4	0	2	0	0	8	57,1
Totalsum	40	2	5	0	4	4	10	25	62,5

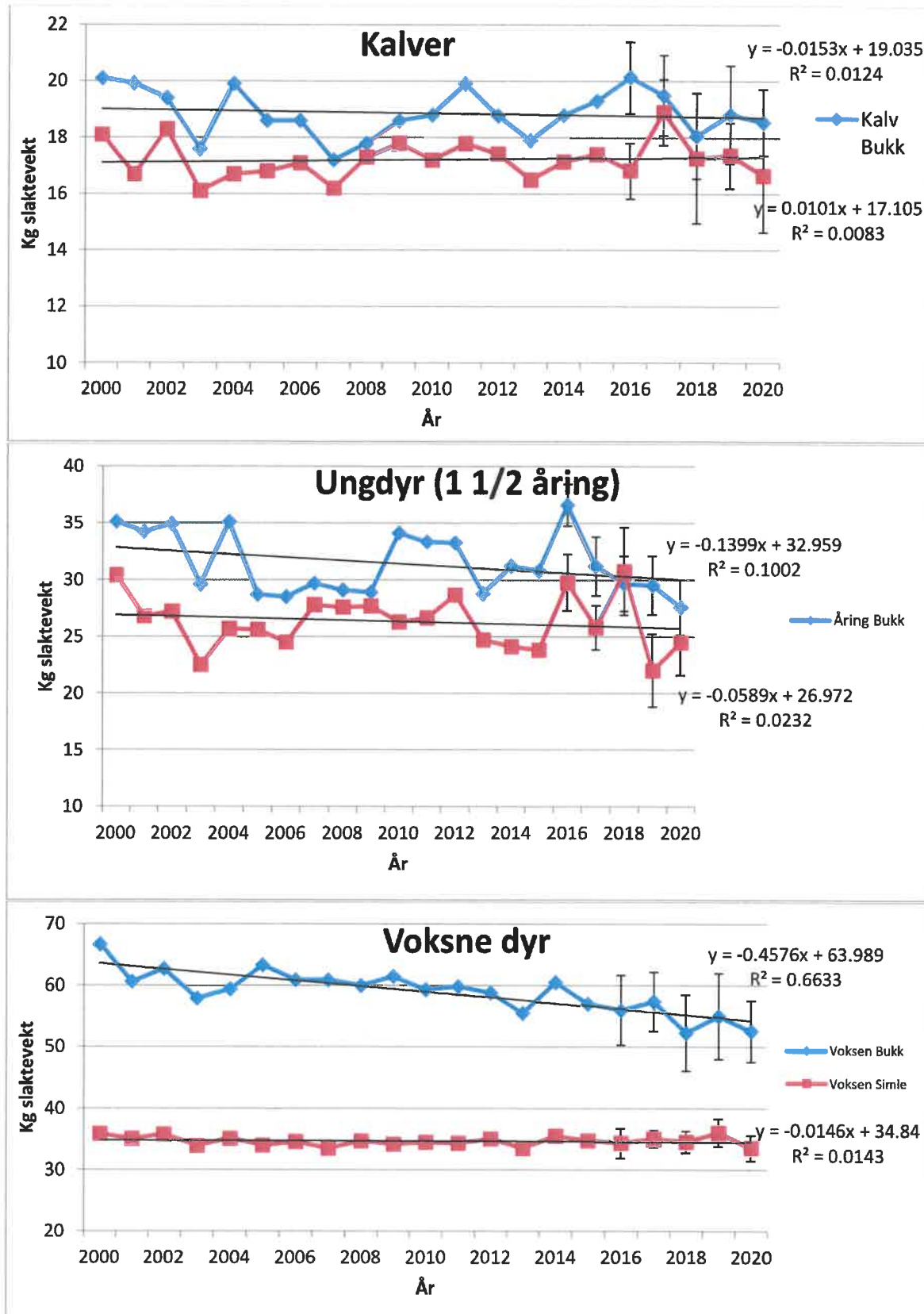

Slaktevekter

Kalver av begge kjønn hadde en nedgang i slaktevekter i 2020. Av ungdyr så hadde simler en øking i slaktevekter fra 2019, bukk hadde en nedgang. Hos voksne dyr har simler hatt en stabil vektutvikling, mens bukker har hatt en nedgang. Simler hadde imidlertid en nedgang i slaktevekt i 2020. Vær obs på at det er få dyr bak flere av gjennomsnittene noe som kan gjøre gjennomsnittsberegningene upålitelige (tabell 13, figur 6).

Tabell 13: Slaktevekter hos villrein i Rondane Sør, 2000-2020.

År	Dyrekategori					
	Kalv		Åring		Voksen	
	Bukk	Simle	Bukk	Simle	Bukk	Simle
2000	20.1	18.1	35.1	30.4	66.7	35.9
2001	19.9	16.7	34.2	26.8	60.6	35.1
2002	19.4	18.3	34.9	27.2	62.7	35.8
2003	17.6	16.1	29.6	22.5	57.9	33.9
2004	19.9	16.7	35.1	25.7	59.4	35.1
2005	18.6	16.8	28.7	25.6	63.3	34
2006	18.6	17.1	28.5	24.5	60.9	34.6
2007	17.2	16.2	29.7	27.8	60.9	33.5
2008	17.8	17.3	29.1	27.6	60	34.7
2009	18.6	17.8	28.9	27.7	61.5	34.2
2010	18.8	17.2	34.1	26.3	59.3	34.5
2011	19.9	17.8	33.3	26.6	59.8	34.3
2012	18.8	17.4	33.2	28.7	58.8	35.1
2013	17.9	16.5	28.8	24.7	55.5	33.5
2014	18.8 (n=35)	17.1 (n=39)	31.2 (n=21)	24.1 (n=17)	60.5 (n=51)	35.5 (n=76)
2015	19.3 (n=32)	17.4 (n=28)	30.8 (n=17)	23.8 (n=15)	57.0 (n=58)	34.8 (n=73)
2016	20.1 (n=22)	16.8 (n= 8)	36.6 (n= 8)	29.8 (n=4)	56.0 (n=22)	34.4 (n=22)
2017	19.5 (n=15)	18.9 (n=16)	31.2 (n=12)	25.8 (n= 8)	57.4 (n= 30)	35.1 (n=26)
2018	18.1 (n=26)	17.3 (n=13)	29.7 (n=24)	30.8 (n=5)	52.3 (n=41)	34.6 (n=30)
2019	18,8 (n=49)	17,4 (n=25)	29,5 (n=27)	22,0 (n=9)	55,0 (n=80)	36,1 (n=51)
2020	18.5 (n=34)	16.6 (n=32)	27.6 (n=20)	24.5 (n=14)	52.6 (n=75)	33.6 (n=50)

Figur 6: Gjennomsnittlige (+/- 2X standardfeil) slaktevekter hos kalv, ungdyr og voksne villrein i årene 2000-2020, Rondane Sør. Formel i diagrammet beskriver trendlinjene.

Premiering av minste kalv

I 2020 som tidligere år ønsket villreinutvalget å premiere uttak av små kalver. Dette for å styre jakttrykket mot de minste og svakeste individene. Det er kjent at en dårlig start kan henge i resten av livet. Årets ordning ble gjennomført ved at jegere ble informert om ordningen via jegerkontrakten. Den minste kalven felt i 2020 veide 8,3 kg og ble felt av Ole Gustu. Han får dermed gratis kalvekort til jakta 2021 (tabell 9)

Tabell 9: Oversikt over villreinkalver felt under jakta 2020 med slaktevekt lavere enn 13,0 kg i Rondane sør villreinområde.

Rettighetshaver	Kortinnehaver	Kortnr	Type kort	Type felt	Dato skutt	Fellingssted (Ringebu/Øyer/Ringsaker J&F/Vang alm/Åmot/Sollia alm/Stor-Elvdal ellers)	Vekt
Mathiesen Atna as Mokjølen	Ole Gustu	361 888	KALV	Bukkekalv	23.08.2020	Hirnoen	8,3
Ringebu Fjellstyre	Trond Haugen	361 590	KALV	Simlekalv	12.09.2020	Dørmyra	8,8
Ringebu Fjellstyre	Kjell Tangerud	361 546	FU50	Simlekalv	24.08.2020	Gråvola	11,3
Ringebu Fjellstyre	Kristian Flugsrud	361 604	KALV	Simlekalv	22.08.2020	Hirsjøåsen vest	11,8
Stor-Elvdal Grunneierforening	Johanes Bergland	361 750	KALV	Simlekalv	28.08.2020	Staupholen	12,0
Kjønnås Utmarkslag	Atle Sørbønsveen	361 626	KALV	Simlekalv	06.09.2020	Flågåmyra	12,5

Økonomi

Årsregnskap for 2020 viste driftsinntekter på kr. 351 232,- og driftskostnader på kr.360 345,-. Dette ga et negativt driftsresultat på kr-9 112,60. Med renteinntekter på 2 299 ble det et negativt årsresultat på -6 813,60. Underskuddet skyldes i hovedsak at man har høyere utgifter til styregodtgjørelser og møter enn budsjettet. Villreinutvalgets egenkapital var 31.12.20 på kr. 170 684,96.

Vedlegg

Vedlegg 1: Revisjonsrapport 2020

Rondane Sør Villreinområde

Revisjon av regnskap 2020

Jeg har revidert regnskapet 2020 for Rondane Sør Villreinområde. Årets resultat gir et underskudd på – kr 6 813,60.

Regnskapet for 2020 anbefales godkjent.

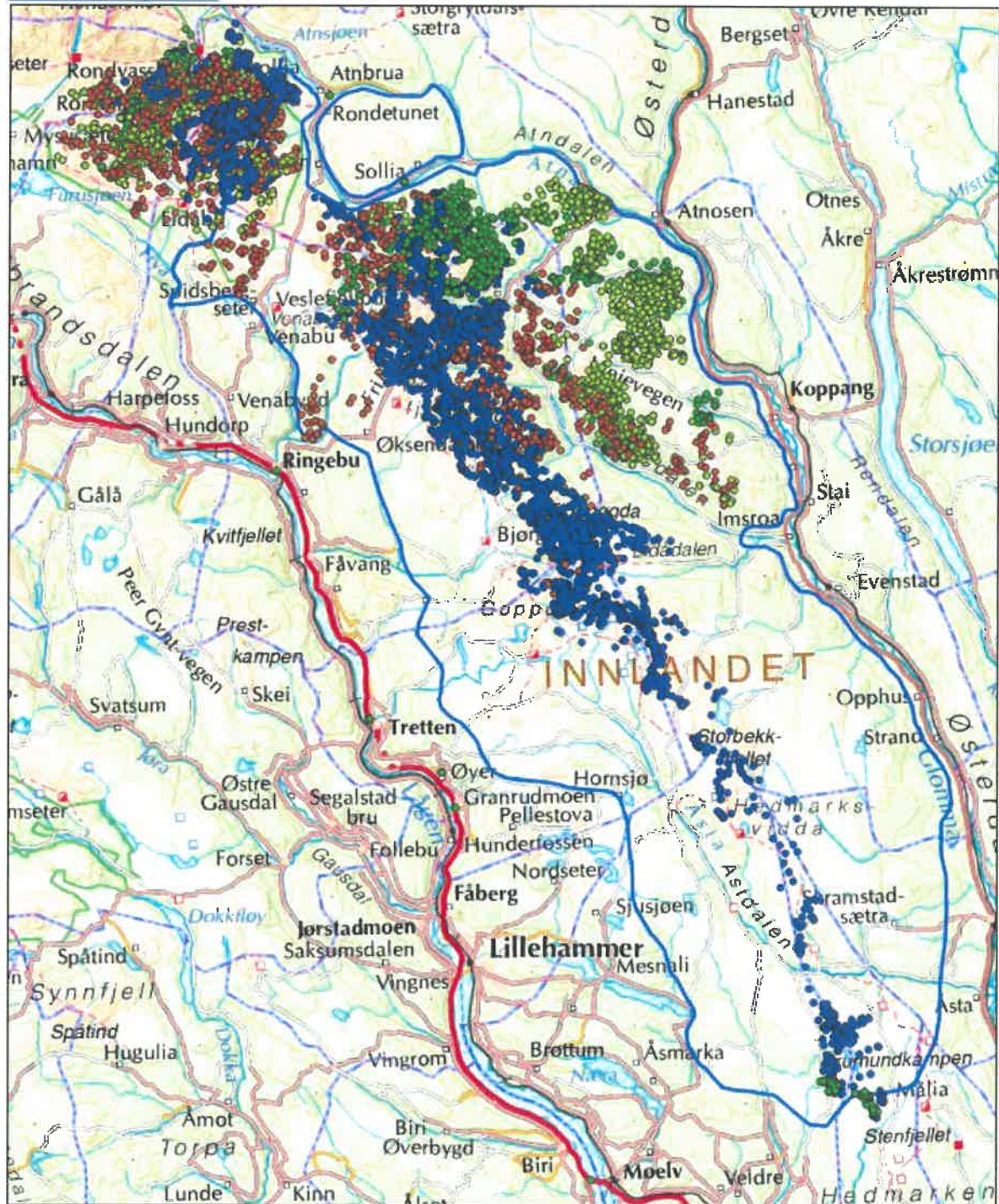
Det nye regnskapsprogrammet har også i år gitt noen utfordringer, men de er av regnskapsteknisk art, og påvirker ikke resultatet. Vedlegger anvisninger til regnskapsfører.

Sollia , 21. april 2021

Ingjerd Skarpsno

Vedlegg 2: Oversikt over arealbruk hos GPS merkede simler (n=13) i Rondane gjennom året 2020. Blått er vinter, mørk grønn er vår og forsommer, lysere grønn er sommer og oransje er jakt og brunst. Data hentet fra www.dyreposisjoner.no

Regnskap 2020

Rondane sør villreinområde

Org. Nr: 975646084

Gjelder periode: 01.01.2020- 31.12.2020

Revidert av revisor Ingjerd Skarpsno 21.april 2021

	Budsjett 2020	Regnskap 2020	Noter
Driftsinntekter			
3100 Salgsinntekt, avgiftsfri (Tilskudd til kadaversøk)	75 000.00	75 000.00	
3300 Spesielle offentlige avgifter (Fellingsavgifter)	60 000.00	63 780.00	
3400 Spesielle offentlige tilskudd (Tiltaksmidler)	65 000.00	85 138.00	1
3442 Oppsynstilskudd	28 000.00	24 500.00	
3920 Medlemskontingenter	102 816.00	102 814.46	
Sum driftsinntekter	330 816.00	351 232.46	
Driftskostnader			
4501 Kjøp av sekretærfunksjon	-65 000.00	-85 000.00	1
5330 Godtgjørelse til styre- og bedriftsforsamling	-20 250.00	-24 000.00	
5400 Arbeidsgiveravgift	-1 296.00	-1 536.00	
6550 Driftsmaterialer	-500.00	0.00	
6810 Datakostnad	-3 601.00	-4 018.00	
6860 Møter, kurs, oppdatering etc.	-4 500.00	-6 035.00	
7100 Bilgodtgjørelse oppgavepl.	-4 000.00	-4 682.92	
7395 Øreavrundning	0.00	-1.44	
7400 Kontingent, fradragsberettiget	-1 575.00	-1 575.00	
7416 Fellingsavgift villrein	-60 000.00	-63 780.00	
7420 Gaver, fradragsberettigede	-5 000.00	-6 400.00	
7500 Forsikringspremie	-2 779.00	-2 779.00	
7770 Bank og kortgebyrer	-1 000.00	-1 037.70	
7790 Oppsynstilskudd	-28 000.00	-24 500.00	
7792 Tilskudd til bestandsregistreringer	-60 000.00	-60 000.00	2
7793 Tilskudd til kadaversøk/fostråarbeid	-75 000.00	-75 000.00	
7799 Annen kostnad, ikke fradragsberettiget	-520.00	0.00	
Sum driftskostnader	-333 021.00	-360 345.06	
Driftsresultat	-2 205.00	-9 112.60	
Finansielle poster			
8050 Annen renteinntekt	0.00	193.00	
8070 Annen finansinntekt	1 500.00	2 106.00	
8155 Rentekostnad leverandørgjeld	0.00		
Sum finansielle poster	1 500.00	2 299.00	
Årsresultat	-705.00	-6 813.60	
Balanse			
	Inngående	Endring	Utgående
Eiendeler			
1500 Kundefordringer	75 000.00	0.00	75 000.00
1749 Andre forskuddsbetalte kostnader	0.00	0.00	
1920 Sparebank1 Østlandet 1822.49.66047	70 740.45	16 005.40	86 745.85
1930 Kapitalkonto	31 758.11	193.00	31 951.11
1950 Bankinnskudd for skattetrekk	0.00	600.00	600.00
Sum eiendeler	177 498.56	16 798.40	194 296.96
Egenkapital (Innskutt og opptjent)	-177 498.56	6 813.60	-170684.96
Gjeld			
2400 Leverandørgjeld	0.00	-22 500.00	-22 500.00
2600 Forskuddstrekk	0.00	-600.00	-600.00
2770 Skyldig arbeidsgiveravgift	0.00	-512.00	-512.00
Sum gjeld	0.00	-23 612.00	-23 612.00
Sum gjeld og egenkapital	-177 498.56	-16 798.40	-194 296.96
Balanse	0.00	0.00	0.00

Note 1

Utvalget mottok ytterligere 20 000kr fra Villreinnemda rett før jul 2020 for å legge inn fellingsdata i "Sett og skutt". Styret godkjente da tilsvarende økning i sekretærposten

Note 2

7792-Tilskudd til bestandsregistreringer	Budsjett 2020	Regnskap 2020
Tellinger	-40 000.00	-40 000.00
Oppfølging i Fampen	-10 000.00	-10 000.00
Oppfølging sørover	-10 000.00	-10 000.00
Sum 7792	-60 000.00	-60 000.00

BESTANDSPLAN

RONDANE SØR

VILLREINOMRÅDE

2021 - 2025

INNHold

1. INNLEDNING	3
2.BAKGRUNN	4
Villreinutvalget	4
Villreinnemdene	4
Områdebeskrivelse.....	4
Avgrensning og størrelse	4
Geologi, topografi og klima	4
Planperiode	6
Beitegrunnlaget.....	6
Kunnskapsgrunnlag	7
Minimumstillinger, avskyting og tilvekst.....	7
Kalvetellinger.....	7
Strukturtellinger.....	8
Villreinstammen, helse og kondisjon	9
Kjevedata	10
Målsetninger	11
2. DELPLAN-RONDANE SØR.....	12
Beskrivelse av området og villreinstammen	12
Rettighetshavernes organisasjon	12
Arealene og arealbruken	13
Kalvingsområdene	15
Produksjonsevne	15
Forstyrrelser av arealbruken	15
Mål for bestandsstørrelse og utvikling	18
Årlig avskytingsplan fordelt på kjønn og alder	18
Bestandsdata som skal samles inn.....	19
Tiltak i planperioden	20
3. DELPLAN-FINNSJØFJELLET	21
Beskrivelse av området og villreinstammen	21
Rettighetshavernes organisasjon	21
Arealene og arealbruken	21
Kalvingsområdene	22
Produksjonsevne	22
Forstyrrelser av arealbruken	22
Stammens utvikling	23
Mål for bestandsstørrelse og utvikling	25
Årlig avskytingsplan fordelt på kjønn og alder	25
Bestandsdata som skal samles inn.....	26
Tiltak i planperioden	26
Vedlegg 1 Aldersfordeling	27
Vedlegg 2 Kjevedata	28
Vedlegg 3 Historiske data-RS	29

1. INNLEDNING

I § 14a i Forskrift om forvaltning av hjortevilt og bever (hjorteviltforskriften) står det blant annet:” Villreinnemda kan godkjenne en flerårig, maksimalt 5-årig, bestandsplan for villreinområdet. Bestandsplanen skal for hele planperioden inneholde målsetninger for bestandsstørrelse og – utvikling, årlig avskyting fordelt på alder og kjønn, oversikt over hvilke bestandsdata som skal samles inn og hvilke tiltak som er planlagt gjennomført”.

Villreinutvalget for Rondane sør villreinområde fremmer her bestandsplan for både Rondane sør og Finnsjøfjellet i hver sine delplaner. Det forutsettes at den enkelte delplan kan justeres gjennom rullinger i løpet av planperioden, uten at dette behøver å få tilsvarende konsekvenser for den andre delplanen. Planen evalueres for hvert år av styret. Evalueringen legges fram på årsmøtet. Bestandsplanen har vært ute på høring hos alle rettighetshaverorganisasjonene i løpet av vinteren 2020/2021.

Bestandsplanen ble enstemmig vedtatt av villreinutvalgets årsmøte 21.april 2021. Her var 40 av 54 stemmer representert.

Sted, Dato

Venabygdsfjellet, 21.04.2021

Leder for Villreinutvalget

Sekretær for Villreinutvalget

2. BAKGRUNN

Villreinutvalget

Det første villreinutvalget for Rondane ble nedsatt i 1967 og gjaldt hele Rondane og Sølnekletten. Det var store forskjeller på de forskjellige delene av området og dette var en stor utfordring. På årsmøtet i 1970 ble området derfor delt i tre: **Nordområdet** fra Hjerkinns og til og med Vulufjell, **Sørområdet** fra og med Ringebru og resten av terrenget sørover og **Østområdet** omfattet Atnadalsfjellet mellom Glomma, Atna, Folla og Grimsa (senere kalt Sølnekletten).

I 1973 ble deler av Nordområdet (området sør for Ula, østsida av Rondvatnet og kommunegrensa Dovre/Folldal mot Sel) fredet. I 1981 ble dette fredningsområdet utvidet sørover til Friisvegen, og utskilt som **Rondane Midt**. Hensikten var å frede området for å ta vare på de få dyrene som fantes i området. I 1984 bestemte rettighetshaverne i Rondane Midt seg for å begynne med ei forsiktig jakt.

Sørområdet var fredet for villreinjakt i årene 1969 - 1975. Stammen øket da fra 69 dyr til knapt 500 dyr.

I 1997 ble Rondane delt inn i Rondane Nord og Sør slik vi kjenner det i dag.

Villreinnemdene

Da villreinnemdene ble opprettet i 1988 ble det ei nemnd for Rondane Nord (fra Hjerkinns og ned til Ula, østsida av Rondvatnet og kommunegrensa Dovre/Folldal mot Sel) og ei nemnd for Rondane Sør (områdene sør for denne grensa). I januar 1997 vedtok DN at det skal være ei villreinnemd for hele Rondane. I forbindelse med kommune- og fylkestingsvalget i 2007 ble det opprettet en felles nemnd for Rondane og Sølnekletten.

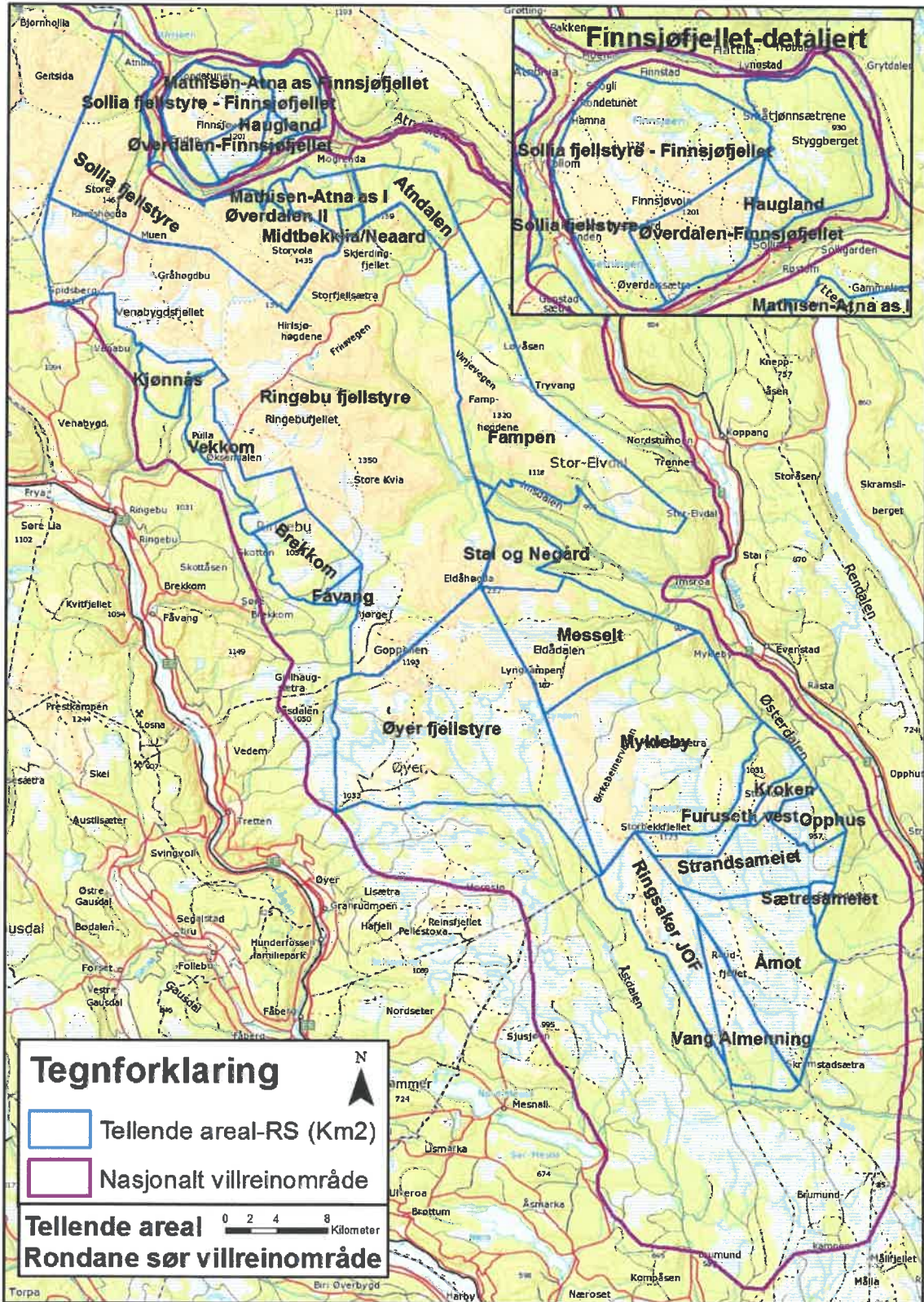
Områdebeskrivelse

AVGRENSNING OG STØRRELSE

Rondane Sør villreinområde omfatter godkjent villreinareal innenfor et område avgrenset av E6 gjennom Gudbrandsdalen fra Hamar til Ringebru til Enden, Atna elv fra Atna til Atna, Rv. 3 fra Atna til Elverum og Rv. 25 fra Elverum til Hamar. Følgende kommuner inngår: Stor-Elvdal 872,1 km², Ringebru 668,7 km², Øyer 221,1 km², Ringsaker 54,2 km², Åmot 92 km², og Hamar 37,3 km².

GEOLOGI, TOPOGRAFI OG KLIMA

Det meste av villreinarealet i Rondane sør består av karrige sparagmittbergarter med innslag av mer kalkrike bergarter i enkelte deler. Topografien er i hovedsak myke avrundete former med store flyer, vidder og viddedaler. Rondane sør har et tilnærmet kontinentalt klima med synkende årsnedbør fra sør mot nord.

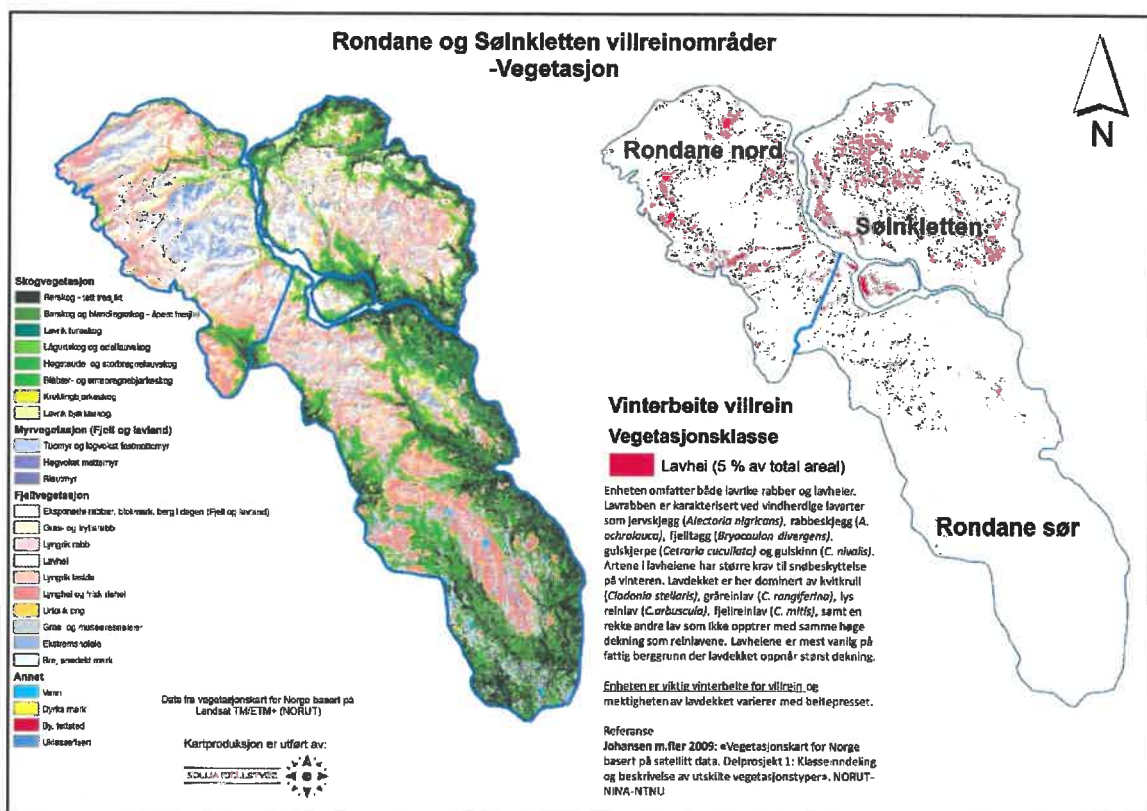

Planperiode

Planperioden er 2021-2025.

Beitegrunnlaget

Siden 1969 er det foretatt 3 beiteundersøkelser innen området. Disse har vært utført innen begrensede, men representative områder, spesielt med henblikk på bruken av beitet, og de samlede vinterbeiteresursene. Alle viser at det er mer vinterbeite enn nåværende bestand utnytter og tar i bruk. Vinterbeite er ikke minimumsfaktor så langt i villreinområdet. Fordelingen av beiteressursene i Rondane og Sølnekletten villreinområder er presentert i figur 1.

Figur 1: Vegetasjonskart over Rondane og Sølnekletten villreinområder

Området har gode sommerbeiter og dette vurderes ikke som en begrensende faktor. Etter hvert som stammen har vokst, har reinen tatt i bruk stadig nye områder, også skogs- og myrområder ut mot hoveddalførene. Dette gjelder både i øst, vest og syd. Deler av disse områdene er godkjent som tellende areal for villreinjakt.

Erfaringer fra andre områder viser at vi hittil ikke har hatt gode nok metoder for å estimere størrelsen på bestander ut fra foretatte beiteundersøkelser.

Kunnskapsgrunnlag

Vi har lange tidsserier med data bakover i tid, spesielt for Rondane sør. På Finnsjøfjellet er det mer hull i dataene. Under presenteres et utvalg av disse dataene (fullstendig historisk tabell finnes som vedlegg).

Minimumstillinger, avskyting og tilvekst

Tabell 1: Oversikt over minimumstillinger, avskyting og tilvekst i Rondane Sør og Finnsjøfjellet 2006-2020.

Årstall	Minimumstillinger			Avskyting			*Tilvekst		
	Rondane Sør	Finnsjøfjellet	Samlet	Rondane Sør	Finnsjøfjellet	Samlet	Rondane Sør	Finnsjøfjellet	Samlet
2006	2782		2782	508	21	529	282		282
2007	2556		2556	548	24	572	346		346
2008	2354		2354	524	17	541	396		396
2009	2226	89	2315	449	18	467	294	12	306
2010	2071	83	2154	302	20	322	515	37	552
2011	2284	100	2384	373	20	393	437	3	440
2012	2348	83	2431	447	20	467	299	37	336
2013	2200	100	2300	502	15	517	125	-12	113
2014	1827	73	1900	359	20	379	481	39	520
2015	1949	92	2041	301	23	324	179	37	216
2016	1827	106	1933	115	19	134	258	13	271
2017	1970	100	2070	126	24	150	238	20	258
2018	2082	96	2178	149	25	174	246	21	267
2019	2179	92	2271	224	25	249	197	21	218
2020	2152	88	2240	212	25	237	-	-	-

*Vi beregner tilveksten som $T^i = N^2 - N^1 + j^1$. Her er T^i = tilveksten i antall dyr, N^2 = antall dyr i bestanden år 2, N^1 = antall dyr i bestanden år 1 og j^1 = jaktuttaket år 1 i antall dyr. Tilvekstprosenten blir dermed $T^i * 100 / N^1$.

Kalvetellinger

Tabell 2: Oversikt over kalvetellinger i Rondane Sør fra 2006-2020.

År	Kun Rondane Sør				
	Antall teit	Kalv	Simle/ ungdyr	Bukk	Kalv pr s/å
2006	2292	682	1443	167	47.3
2007	1435	431	925	79	46.6
2008	1989	573	1251	165	45.8
2009	1864	562	1260	42	44.6
2010	1873				47.0
2011	1429	475	905	49	52.0
2012	1160	326	728	106	45.0
2013	785	257	481	47	53.0
2014	1564	480	1027	21	47.0
2015	1351	440	896	15	49.0
2016	955	320	619	16	51.7
2017	733	255	471	7	54.1
2018	452	131	318	3	41.2
2019	809	259	513	37	50.5
2020	1653	510	1108	35	46.0

Strukturtellinger

Ulik inndeling på dyrekategorier og telletidspunkt enkelte år gjør det lite hensiktsmessig å slå sammen de to delområdene. Enkelte tellinger er utført på sommeren og noen på vinteren. Tabell 3 viser derfor de to delområdene kun hver for seg.

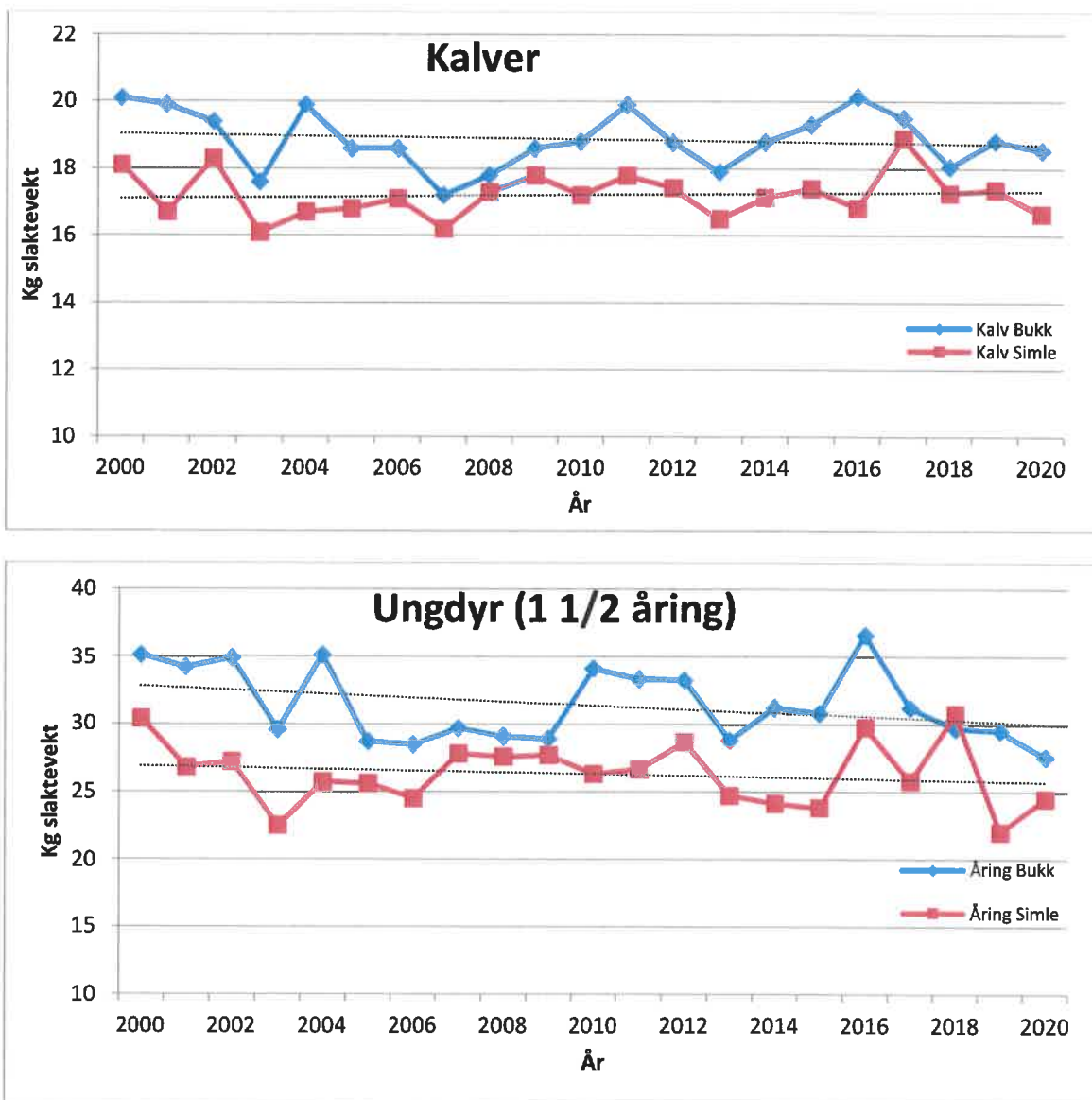
Tabell 3: Oversikt over strukturtellingene i Rondane Sør og Nord 2006-2020.

År	Rondane Sør				
	Antall telt	Bukk 2+	Bukk 1 år	Simle	Kalv
2006	1154	19.0	7.3	50.7	23.0
2007	1462	20.4	5.3	50.5	23.9
2008	978	24.9	3.5	48.4	23.2
2009	2117	19.6	9.0	49.8	21.7
2010	1923	15.1	2.1	55.1	28.1
2011	1286	19.7	5.5	52.5	22.3
2012	-	-	-	-	-
2013	1629	24.6	5.8	44.9	24.7
2014	1454	27.6	2.4	50.1	19.8
2015	773	30,3	0,1	52,8	16,8
2016	762	24.4	3.5	50.0	22.0
2017	1729	16.0	6.1	56.4	21.5
2018	1192	19.1	4.7	56.5	19.7
2019	729	19.5	8.1	53.1	19.3
2020	724	17.8	8.3	48.9	25.0

Antall telt	Finnsjøfjellet			
	Bukk 2+	Bukk 1 år	Simle	Kalv
83	13	11	47	29
55	14.5	5.5	49.1	30.9

Villreinstammen, helse og kondisjon

Rondane sør med Finnsjøfjellet er en del av NINAs overvåkingsprogram. Årlig aldersbestemmes felte dyr ved hjelp av tannsnitt fra innsamlede underkjever. Slaktevekt i forhold til alder er en god indikator på dyrenes kondisjon. Figuren under viser utviklingen av slaktevekter på kalver og 1 ½ år dyr. For ungdyr er trenden nedadgående over år. (figur 3).

Figur 2: Utvikling i slaktevekt hos kalv og ungdyr i årene 2000-2020

Utvalget har registrert tannslitasjen systematisk i flere år, resultatene er ikke bearbeidet enda.

Villreinen i Rondane sør er angrepet av fotråte, som er en bakteriesykdom som ofte har dødelig forløp. Årlig rapporteres om syke dyr, noe blir avlivet av jegerne eller andre. Alle tilfeller av fotråte registreres og infiserte føtter sendes inn til analyse.

Sommerstid er kan reinen være plaget av insekter, særlig hudbrems og nesebrems. Disse legger egg hhv. under huden og i nesen/svelget på reinen. Eggene utvikler seg til larver i løpet av vinteren, og kryper ut tidlig på sommeren. Dette kan være smertefullt for dyrene, og ved store angrep kan allmenntilstanden på dyret svekkes. En kjent taktikk for reinen er å oppsøke snøfonner eller isbreer på varme sommerdager for å unngå innsektene. I Rondane sør har ikke reinen tilgang til dette, og benytter seg derfor av våte myrer i stedet. Utvalget har ikke oversikt over omfanget av brems-angrep på reinen, eller om det har vært noen utvikling av omfanget.

KLIMAENDRINGER

En varig endring av klimaet kan få store konsekvenser for villreinen. En økning av temperaturer vinterstid kan øke sjansen for ising, som kan gjøre beitene utilgjengelige. Endringer i sommerklimaet kan påvirke vilkårene for brems og andre insekter. Det er lite å gjøre med en slik utvikling, annet enn å sørge for å kunne registrere det som skjer.

ROVDYR

Det har vært en kraftig økning av jervebestanden. Årlig har vi streifende individ av ulv, og det er kjent at bjørn og gaupe til tider kan bevege seg til fjells og ta villrein. Det er kongeørn i området, og det er kjent at kongeørn kan drepe små kalver. Villreinutvalget har ingen kunnskap om i hvor stor grad rein blir drept av rovdyr, men det er grunn til å anta at særlig jerv kan drepe et betydelig antall. Særlig er det grunn til å anta at reinen er sårbar i kalvingstida.

Villreinutvalget har i de siste årene utført kadaversøk på villrein for å forsøke å dokumentere predasjon på rein. Dette har vist seg vanskelig, særlig i perioden dyra går spredt i skogsområdene. Arbeidet er rapportert i egne årsrapporter.

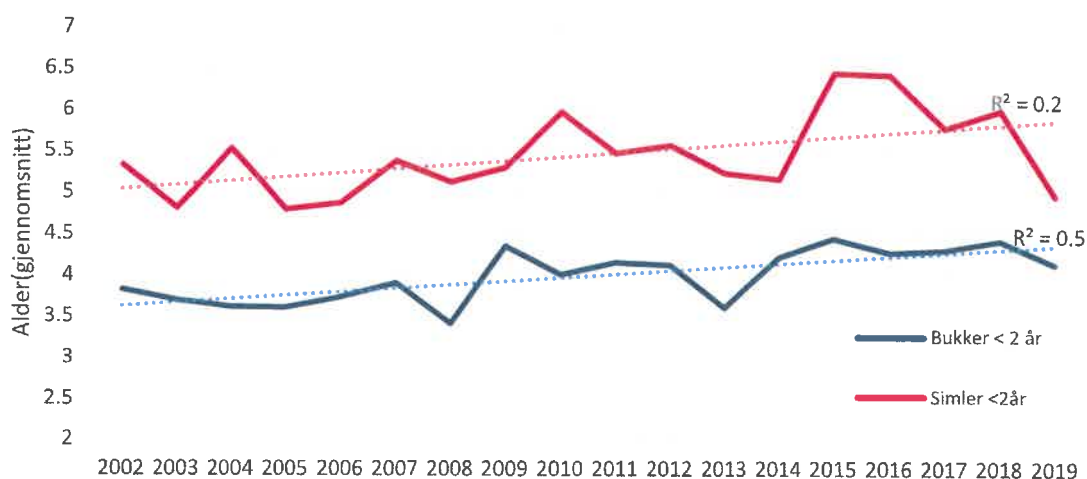
Kjevedata

Det samles årlig inn underkjever fra alle felte dyr inder jakta. Av kjevene blir det målt kjevelengde, samt alder basert på tannsnitt. Analysene er i hovedsak utført av Norsk Institutt for Naturforskning (NINA) i samarbeid med villreinutvalget.

Det foreligger data over kjevelengde og alder for perioden 1992-2019. I denne perioden ser vi at blant alle dyr eldre enn 2 år så er simlene i gjennomsnitt 0,5 til 2,2 år eldre enn bukkene. De eldste simlene er opp mot 17 år, men de eldste bukkene er opp mot 15 år. I forrige planperiode lå snittet for simler (<2 år) på 5,9 år, mens gjennomsnitte for bukker (<2år) i samme periode var 4,3 år (figur 1, vedlegg 1).

Av dataene kan vi se en tendens til økende gjennomsnittsalder for begge kjønn i perioden 2002-2019, med en nedgang spesielt for simler i de siste 5 år. Nedgangen kommer som en følge av reduserte kvoter og endrede korttyper. Målet for forrige bestandsplan var blant annet å redusere uttaket av voksen simle, noe vi langt på vei har lyktes med.

Figur 3: Gjennomsnittlig alder på felte villrein eldre enn 2 år i Rondane sør villreinområde i årene 2002-2019 fordelt på kjønn.

Kjevelengde kan brukes som et kondisjonsmål for hjortevilt. Reduserte kjevelengder over tid kan da for eksempel indikere reduksjon i kondisjon. Da endringer i bestandskondisjon først gjør seg gjeldende i de yngre dyrekategoriene så er kjevelengder for kalv og ungdyr spesielt interessante.

For Rondane sør så ser vi en tendens til svakt økende kjevelengder hos kalver, mens trenden for ungdyr er svakt synkende (vedlegg 2). Det samme mønstret kan også sees i slaktevekter for kalv og ungdyr.

Vi vet at kalves kondisjon styres, foruten kalvingstidspunkt og gener, av kvaliteten og tilgangen på sommerbeite. Ungdyrenes kondisjon er imidlertid mer følsom for vinterbeite. Vi vil derfor kunne måtte forvente å se nedgang i kondisjon hos ungdyra etter år med vanskelige beiteforhold vinterstid, for eksempel ved ising eller store snømengder. Sammenligner vi klimaets utvikling med utvikling i kondisjon hos ungdyra så korrelerer disse til en viss grad. Dette er en utvikling vi trolig vil få se mer av i fremtiden.

Målsetninger

Villreinstammene i Rondane og Dovrefjellområdet (Snøhetta, Knutshø, Sølnekletten og Rondane) representerer de siste livskraftige bestander av den opprinnelige ville fjellreinen i Europa. Disse villreinstammene er internasjonalt verneverdige i h.h.t til konvensjoner som Norge har inngått. Det er derfor viktig å opprettholde dette nasjonale ansvaret. Vi vil bruke planperioden på å implementere den nylige vedtatte miljøkvalitetsnormen for villrein inn i vår forvaltning og bestandsovervåking. Det ventes at denne vil få større plass i neste bestandsplan.

Stammens sammensetning bør være:

50% simle (1 år +), 25 % kalv, 10 % (yngre bukk ≤ 2,5 år) og 15 % storbuk (≥ 3,5 år)

Total stammestørrelse bør være 2300 i Rondane Sør og 100 på Finnsjøfjellet.

3. DELPLAN-RONDANE SØR

Beskrivelse av området og villreinstammen

Rondane sør villreinområde omfatter fjellområdene mellom Gudbrandsdalen i vest og Atndalen/Østerdalen i øst. I sør er tellende arealer avgrenset mot Åstdalen. I nord er Rondane sør villreinområde avgrenset av kommunegrensa mellom Sør-Fron og Stor-Elvdal.

Det er definert ei grense for tellende areal rundt hele området. Denne følger stort sett høydekurve 800 på østsiden, og høydekurve 900 på vestsiden. I deler av året bruker villreinen områder utenfor grensa for tellende areal, mer eller mindre sporadisk. Noen rettighetshavere tillater jakt også på arealer som er utenfor tellende areal. Grensa i nord er en administrativ grense, og ingen grense for arealbruk.

RETTIGHETSHAVERNES ORGANISASJON

Alle rettighetshavere med tellende areal er medlemmer i rettighetshavernes organisasjon – kalt villreirutvalget.

Tabell 4: Kommuner, rettighetshavere og tellende areal i Rondane Sør, unntatt Finnsjøfjellet.

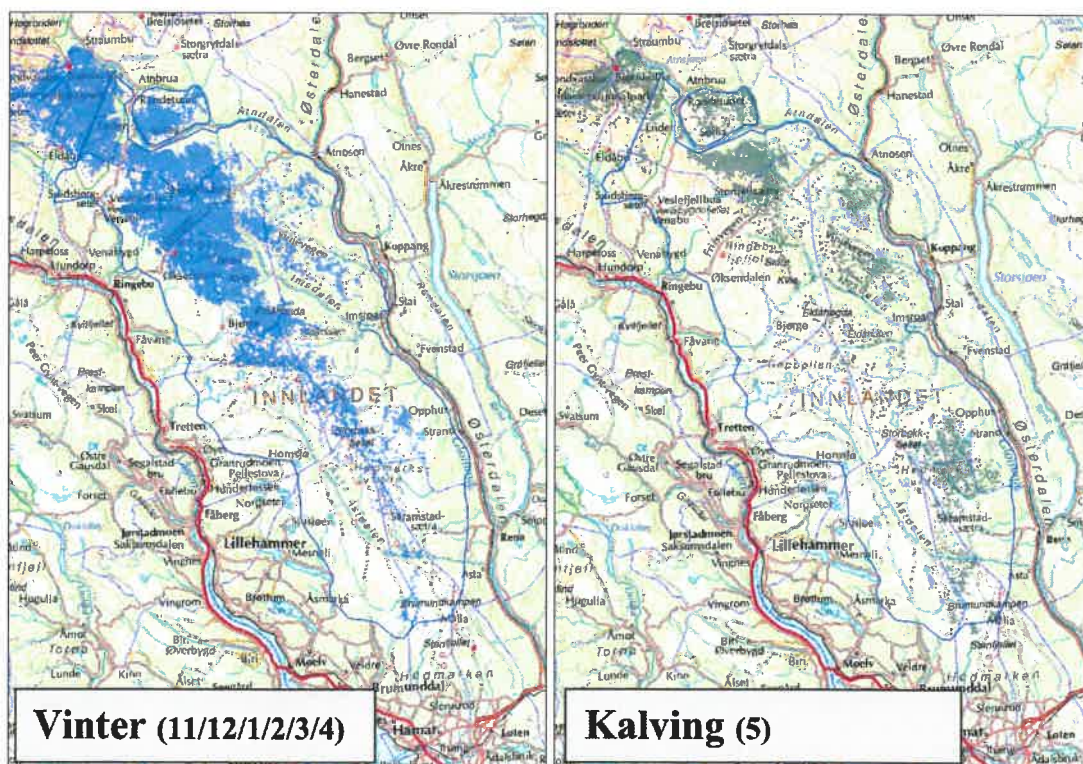
Rettighetshaver/kommune	Areal i km ²	Prosent
Ringebu kommune		
Ringebu fiellstyre	574,1	30,8
Kjønås grunneierlag	16,9	0,9
Brekkom vilt- og fiskelag	35,3	1,9
Fåvang utmarkslag	5,6	0,3
Vekkom grunneierlag	36,8	2,0
Øyer kommune		
Øyer fiellstyre	221,1	11,9
Ringsaker kommune		
Ringsaker Jakt- og fiskeområde DA	54,2	2,9
Hamar kommune		
Vang almenning	37,3	2,0
Åmot kommune		
Åmot villreinområde	92	4,9
Stor-Elvdal kommune		
Stor - Elvdal grunneierforening	111,8	6,0
Messelt Utmarksområde	91,9	4,9
Fampen	161,5	8,7
Kjær Mykleby	189,3	10,2
Sollia fiellstyre	160,6	8,6
Mathiesen Atna as, Mokjølen	19	1,0
Atndalen utmarksområde	44	2,4
Midtbekklia jaktfelt	3,8	0,2
Øverdalen Grunneierlag	2,9	0,2
Sætresameiet	4,0	0,2
Til sammen	1862,1	100

AREALENE OG AREALBRUKEN

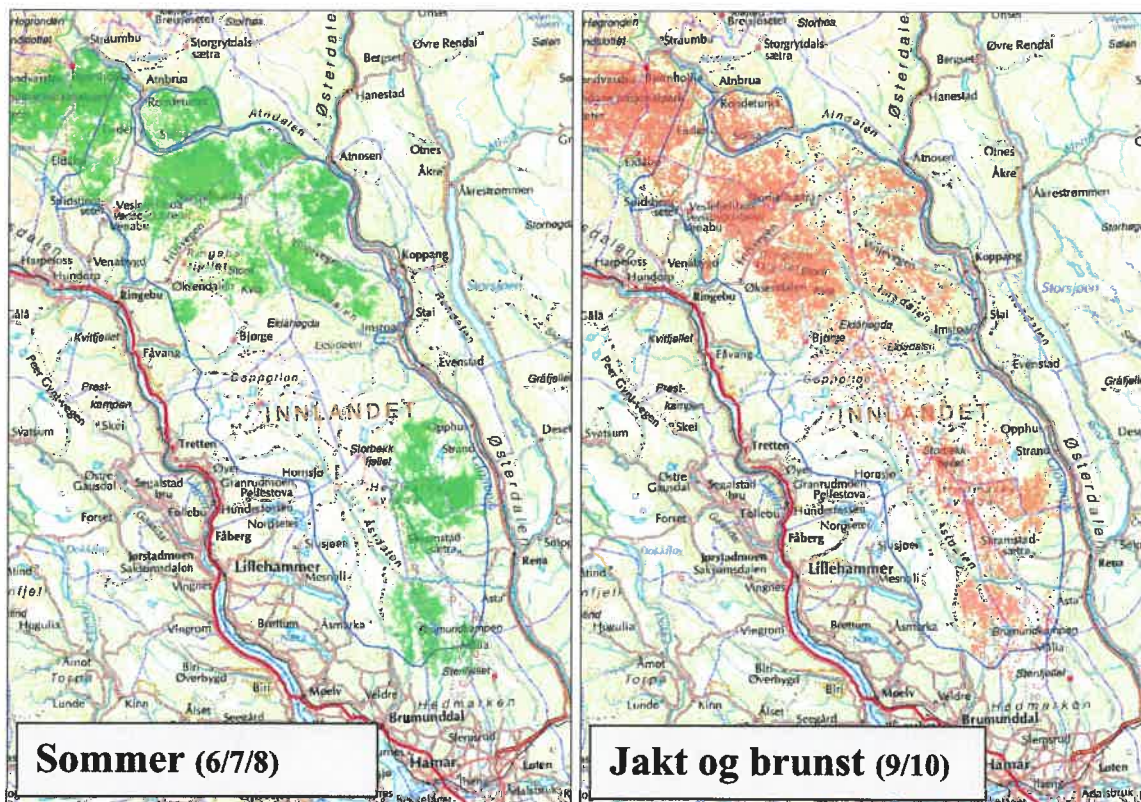
De nordre deler av områdene er mest høytliggende snauffjell, i søndre deler er det de lavereliggende skogsområder som dominerer. Dette er også utslagsgivende for arealbruken. Vinterstid er reinen avhengig av tilgang til reinlav-arter, vesentlig gulskinn, kvitkrull og lys- og grå reinlav. Disse kan finnes i mindre mengder i skog med mager berggrunn, men de store, sammenhengende forekomster finnes i snauffjellet i nordre del av området. Vinterstid bruker reiner derfor mest snauffjellet Ringebu og Sollia og delvis Fampen. Sør for Eldådalen i Stor-Elvdal/Øyer er det begrenset med lavbeite. Utover vinteren benyttes også fjellbjørkebeltet.

Sommer og høst holder reinen seg delvis i samme områdene på østsiden av villreinområdet, men trekker i betydelig grad ned i skogen. En del av stammen trekker også langt sørover til sommerbeitene i Hamar og Åmot kommuner. Høsttrekket fra sørområdene går senere nå enn tidligere. Fampenområdet er mye brukt sommerstid.

Arealbruken gjennom året er under (figur 3) illustrert med data fra totalt 37 GPS-simler i årene 2009-2020. Fra denne perioden er det totalt N=293 281 posisjoner fra Rondane sør, Finnsjøfjellet og Vulufjell. Disse er delt opp i sesongene «jakt og brunst», «vinter», «kalving» og «sommer». Det presiseres at data fra GPS-simler kun viser et minimum av arealbruk, det finnes dyr og grupper av dyr som bruker andre områder. Som et eksempel så er det en årlig tradisjon å se bukker på jordene langs RV 3 sør for Atna om sommeren. Det finnes imidlertid ingen GPS plott fra dette området.

Figur 4: Data fra totalt 37 GPS-simler i årene 2009-2020 for det på sesongene Jakt og brunst (9/10), Vinter (11/12/1/2/3/4), Kalving (5) og Sommer (6/7/8). OBS: Kartene inneholder også data fra Vulufjell.

Det har vært en gradvis endring av arealbruken, og en framhever spesielt:

- Bestanden er bygget opp av to flokker på til sammen ca.100 dyr (tidlig 1970-tallet).
- I en årrekke, særlig i oppbyggingsfasen, trakk største delen av stamma sørover til kalvingsområdene og sommerbeitene. Dette trekket er betydelig redusert, tellinger på vårsnø viser at de siste årene er det bare 200-300 dyr som trekker.
- Fampenområdet er tatt i bruk i stadig større grad, både sommer og vinter. I flere år nå er det godt dokumentert kalving i dette området.
- Fra 2006 kryssa større reinflokker FV-27 og stod på nord-vestsiden vinterstid. Dette fortsatte i flere vintre, men har avtatt igjen de siste årene. I dag er det få eller ingen dyr som krysser veien.
- Reinen har tatt skogsområdene mer og mer i bruk på begge sider av fjellet. Særlig i jakta er det en merkbar forskjell fra tidligere, reinen er mer i skogen og kommer seinere opp i fjellet.

KALVINGSOMRÅDENE

De viktigste kalvingsområdene er på østsida av Fampen, i Svuluhøgda/Storfjellet Sollia/Ringebu og i Åmot/Hamar.

PRODUKSJONSEVNE

Sommerstid er beitene i praksis ubegrenset. Både i fjellområdene, på myrer og i skogsområdene på begge sider av fjellet og spesielt i søndre deler er det frodig vekst av gras og urter. Det er ikke noe som tyder på at tilgangen til sommerbeite er noen begrensende faktor for villreinstammen, eller for hvor stor stamme vi kan ha.

Tilgangen til vinterbeite vil variere fra år til år, med snømengde, vindretning, forstyrrelser etc. Reinen veksler på arealbruken i langsiktige sykluser. Ved vurdering av hva som er viktige beiteområder er det derfor viktig å ikke bare legge vekt på dagens arealbruk.

Det har vært gjort forsøk på beiteundersøkelser i området, de første av fagfolk på tamrein. Den siste undersøkelsen ble gjort av NINA i forbindelse med FOU-Rondane. Ingen av undersøkelsene gir klare føringer for hvor mye rein som er forsvarlig å ha. I forbindelse med FOU-Rondane ble vi lovet en analyse av vinterbeitene utført med moderne metoder, bl.a. ved hjelp av satellitt-bilder. Planen var både å beregne arealet av lavbeite, samt å bruke data fra eldre satellitt-bilder for å si noe om hvordan beitenes tilstand hadde utviklet seg med en økende reinbestand. Slike data ville vært av stor verdi for en bestandsplan, og *utvalget beklager at prosessen ikke førte fram.*

FORSTYRRELSER AV AREALBRUKEN

Villreinområdet har en langstrakt form i nord-syd retning, men det er forholdsvis smalt. På begge sider av fjellet er det vegsystemer, og det er anlagt hytteområder. Særlig vinterstid lever villreinen på et eksistens-minimum. Den skremmes lett av mennesker, med feil vindretning kan den skremmes av menneskelukt på mange hundre meter eller kilometers avstand. Skyhet overfor mennesker kan variere mellom ulike villreinområder. Reinen i Rondane sør er opprinnelig villrein (ikke blandet med tamrein), og har høy grad av skyhet. Forstyrrelser har en dobbel uheldig effekt, da dyrene både bruker unødig energi til flukt og de mister verdifull tid til beiting. Skal vi bevare villreinstammen, er det derfor viktig å bevare områder uten for mye ferdsel av mennesker. Spesielt er dette viktig i vintermånedene.

Videre utbygginger er nå regulert av regional plan for Rondane og Sølnekletten, som omfatter alle kommunene med villreinareal. Planen legger sterke begrensninger for videre utbygginger. Eksisterende utbygginger generer likevel allerede betydelig ferdsel i enkelte områder, og utvalget understreker betydningen av å følge med på utviklingen av ny typer ferdsel i fjellområdene. Kiting, hundekjøring og terrengsykling er eksempler på ferdsel med stor rekkevidde og stort potensiale for forstyrrelser.

Det er tre bilveger som krysser villreinområdet mellom Gudbrandsdalen og Østerdalen, - FV27, Friisvegen og Birkebeinervegen. Langs FV27 har det i mange år vært et stopp- og parkeringsforbud vinterstid fra 20.12 – 30.04, for å hindre utfart fra veien. Tiltaket har vist seg effektivt.

DNT har en merket rute gjennom hele området, og flere selvbetjente og ubetjente hytter. Over flere tiår er det flyttet flere stier, skiløyper og hytter i villreinområdet.

STAMMENS UTVIKLING

Oppbyggingen av villreinstammen i Rondane sør er et eksempel på en forvaltning som på alle måter her vært vellykket. Fra i underkant av 100 dyr i 1969 utviklet stammen seg til rundt 2.800 dyr i 2006. Fra 2013 begynte bestanden å vise en nedadgående trend. Kvoter og avskyting ble etter hvert kraftig redusert og man tok grep for å redusere uttaket av voksen simle. I de siste årene har den negative trenden snudd, men det oppleves fortsatt en redusert tilvekst i bestanden. Vinteren 2021 ble det registrert 2.229 dyr i Rondane sør (tabell 5).

Tabell 5: Bestandsutvikling i Rondane Sør, unntatt Finnsjøfjellet fra 2000-2020 (minimumstall fra 2021)

År	Vinterbestand	Tilvekst		Kvote	Fellingsresultat			Totalt	%
		Antall	Prosent		Bukk	Simle	Kalv		
2000	2130	728	34.2	853	156	171	102	429	50.3
2001	2429	694	28.6	853	168	183	128	479	56.2
2002	2644	542	20.5	860	176	215	180	571	66.4
2003	2615	499	19.1	860	154	212	126	492	57.2
2004	2622	599	22.8	862	174	229	162	565	65.5
2005	2656	651	24.5	860	175	215	135	525	61
2006	2782	282	10.1	900	170	215	123	508	56.4
2007	2556	346	13.5	1000	157	220	171	548	54.8
2008	2354	396	16.8	1000	172	221	131	524	52.4
2009	2226	294	13.2	850	131	198	120	449	52.8
2010	2071	515	24.9	800	102	115	85	302	37.8
2011	2284	437	19.1	800	110	134	129	373	46.6
2012	2348	299	12.7	1000	134	175	138	447	44.7
2013	2200	125	5.7	1010	161	184	157	502	49.7
2014	1827	481	26.3	815	100	145	114	359	44.0
2015	1949	179	9.2	663	96	114	91	301	45.4
2016	1827	258	14.1	253	39	36	40	115	45.5
2017	1970	238	12.1	253	44	37	45	126	49.8
2018	2082	246	11.8	301	63	42	44	149	49.5
2019	2179	197	9.0	401	99	53	72	224	55.9
2020	2152	260	12.1	400	94	53	65	212	53.0
2021	2229	289	13.4						
Gjennomsnittlig tilvekst					Gjennomsnittlig fellingsprosent				
Siste 40 år		24.8			Siste 40 år		57.6		
Siste 30 år		24.2			Siste 30 år		54.1		
Siste 20 år		16.3			Siste 20 år		52.2		
Siste 10 år		13.2			Siste 10 år		48.4		
Siste 5 år		11.8			Siste 5 år		50.7		

Det har vært en nedgang både i stammestørrelse og i tilvekst. Tilveksten er beregnet ut fra differansen mellom to års minimumstillinger og avskytingstallene. Vi beregner altså *netto* tilvekst, og har ingen tall for naturlig dødelighet. Når vi registrerer redusert tilvekst, kan det skyldes fire forhold:

1. Det kan skyldes økt dødelighet.
  - ✓ Dette er kanskje den mest interessante forklaringsmåten.
2. Det kan skyldes at vi har færre simler som dermed produserer færre kalver.

- ✓ Dette vet vi kan være riktig, da det tidligere ble skutt for mange voksne simler. Likevel er det nå nok simler til å produsere et antall kalver som blir registrert under kalvetelling i juli.
- 3. Det kan skyldes redusert fertilitet – simlene får ikke så ofte kalv.
  - ✓ Svært lite sannsynlig, og blir motbevist av kalvetellinger i juli.
- 4. Det kan skyldes utvandring til andre villreinområder.
  - ✓ Dette er teoretisk mulig, men utvalget har ingen informasjon om at dette skjer. I Vulufjell, vår nabo i nord, mangler også dyr under tellingen 2016. Utvandring av et visst omfang ville ført til økning i stammestørrelse i nabo-områder.

Utvalget har ikke nok kunnskap om den reduserte tilveksten, men vil uttrykke *sterk bekymring for det som skjer*. Disse forholdene vil naturlig nok ha konsekvenser for avskytingsplanen.

AVSKYTING SISTE PLANPERIODE

I tabell 6 og 7 viser vi avskytingen i siste planperiode:

Tabell 6: Antall felte dyr fordelt på kjønn og alder i årene 2016-2020

Årstall	Kalver		1 1/2 år		Eldre		Totalt		Sum
	Bukk	Simle	Bukk	Simle	Bukk	Simle	Bukk	Simle	
2016	32	16	14	5	30	37	76	58	134
2017	28	25	12	9	38	38	78	72	150
2018	34	19	27	10	46	38	107	67	174
2019	52	26	29	9	80	53	161	88	249
2020	37	35	20	15	78	52	135	102	237

Tabell 7: Prosentfordeling av antall felte dyr fordelt på kjønn og alder i årene 2016-2020

Årstall	Kalver		1 1/2 år		Eldre		Totalt	
	Bukk	Simle	Bukk	Simle	Bukk	Simle	Bukk	Simle
2016	23.9	11.9	10.4	3.7	22.4	27.6	56.7	43.3
2017	18.7	16.7	8.0	6.0	25.3	25.3	52.0	48.0
2018	19.5	10.9	15.5	5.7	26.4	21.8	61.5	38.5
2019	20.9	10.4	11.6	3.6	32.1	21.3	64.7	35.3
2020	15.6	14.8	8.4	6.3	32.9	21.9	57.0	43.0
Gj. snitt	19.4	12.8	10.8	5.1	28.8	23.1	59.0	41.0

Sammendrag for alle årene:

Kalver:	32,2 %
1 ½ Åringer:	15,9 %
Eldre simle:	22,2 %
Eldre bukk:	29,8 %

AVSKYTINGSMÅLENE I FORRIGE BESTANDSPPLAN VAR BESKREVET SLIK:

	Planlagt	Faktisk	Avvik
Eldre bukk (2+)	20 %	30	10 %
Eldre simle (2+)	25 %	22	-3 %
1 ½ åringer	20 %	16	-4 %
Kalv	35 %	32	-3 %

Utvalgets kommentarer til avskytingen:

I inngangen til forrige bestandsplanperiode tok villreinutvalget flere grep for å redusere simleavskytingen som til da hadde vært for høy. Dette var omgjøring av en andel «Fritt dyr under 50kg» kort til «Bukk under 50kg» og endring av «Fritt dyr» til «Fri bukk». Denne endringen har sørget for at simleavskytingen i planperioden endte på et nivå tilnærmet lik målsetningen for planen. Kortfordelingen ga imidlertid 10 % for høyt uttak av voksen bukk og for lavt uttak av åringer og kalv.

Korttyper og hva som faktisk felles

I planperioden har det vært brukt fire korttyper: Fritt dyr, Bukk under 50 kg, Fritt dyr under 50 kg og Kalv.

Tabell 8: Fellingstall (prosent) for perioden 2016-2020 fordelt på korttype

Korttype	Kalv		1 1/2 år		Eldre		Fellings %
	Bukk	Simle	Bukk	Simle	Bukk	Simle	
Fri bukk	4.0	1.0	1.0	0.0	89.1	5.0	63,1
Bukk u/50	11.6	6.4	21.5	3.4	42.5	14.6	52,8
Fritt u/50	4.9	2.6	13.5	7.5	21.1	50.4	60,3
Kalv	52.7	35.4	2.2	4.9	0.4	4.4	40,4

Mål for bestandsstørrelse og utvikling

Bestandsmålet har i flere planperioder vært **2.300 vinterdyr**. Villreinutvalget **viderefører dette** målet. I vurderingen har utvalget lagt vekt på at både bestandsmålet og bestanden var høyere noen år, uten at en er kjent med negative konsekvenser av dette. Alle data indikerer at kondisjonen er god og stabil, uten spesielle faresignaler. I mangel av bedre data om vinterbeitene, mener utvalget en videreføring av bestandsmålet er realistisk og riktig, og uten risiko for overbeiting eller tap av kondisjon.

Årlig avskytingsplan fordelt på kjønn og alder

Utvalget vil fortsette med de samme korttypene som i 2020 og vil søke om å få tildelt kvoten som frie dyr for så selv å fordele den etter målsetningen i bestandsplanen. Korttyper og fordeling følger av tabell 9:

Tabell 9: Fordeling av korttyper i planperioden

Korttype	Fordeling forrige planperiode	Ny fordeling
Fri bukk	10 %	10 %
Fritt dyr under 50 kg	27,5 %	17,5 %
Bukk under 50 kg	27,5 %	27,5 %
Kalv	35 %	45 %

Det er et mål å balansere kjønnsfordelingen i uttaket. Dette gjøres ved å justere andelen «Fritt under 50kg» og «Kalv».

Tabell 10: Mål for årlig uttak fordelt på dyrekategori

Kategori	Målsetning forrige planperiode	Faktisk uttak forrige planperiode	Forventet uttak ny planperiode
Eldre bukk (2+)	20 %	29,8 %	28 %
Eldre simle (2+)	25 %	22,2 %	17 %
1 ½ åringer	20%	15,9 %	14 %
Kalv	35 %	32,2 %	40 %

Stammen teller pr januar 2021 2229 vinterdyr. For å nå bestandsmålet i løpet av planperioden, må en skyte færre dyr enn tilveksten. Erfaringsmessig har tilveksten vært på rundt 12 % siste 10 års periode. Denne tilveksten legges til grunn for avskytingsplanen. Fellingsprosenten de siste 5 årene har i snitt vært 52 % og legges til grunn for avskytingsplanen. I korte trekk så beskriver planen en målsetning om å nå bestandsmålet i siste del av planperioden med svak kvoteøkning fra forrige planperiode.

Tabell 11: Avskytingsplan for planperioden

År	Vinterstamme	Produksjon	Uttak	Fellingsprosent	Kvote
2021	2200	264	234	52	450
2022	2230	268	234	52	450
2023	2264	272	234	52	450
2024	2301	276	234	52	450
2025	2343	281	234	52	450

Dette er utgangspunktet vårt da vi har som mål å bygge opp bestanden. Det kan allikevel forekomme justeringer underveis i planperioden.

Bestandsdata som skal samles inn

Utvalget vil videreføre årlige minimumstillinger. Dette skjer best på etterjuls vinteren, så snart det er vær og føreforhold, og mens reinen går rolig i få og store flokker. Villreinutvalget mener det er behov for å gjøre dette hvert år, spesielt på bakgrunn av at vær og føreforholdene varierer og kan gjøre tellingene det enkelte år mindre pålitelige.

En vil gjennomføre strukturtellinger hvert år. Fortrinnsvis om høsten i samarbeid med NINA, men om forholdene ligger til rette også vinterstid i forbindelse med minimumstillingen.

Utvalget vil videreføre enkel kartlegging av arealbruk, bl.a. ved å registrere trekk over FV27, mot Fampen og sørområdene.

Registrering av slaktevekter skal videreføres, en vil sørge for at kun vekter fra dyr som faktisk er veid blir benyttet.

En vil fortsette innsamling av underkjever av felte dyr, både for aldersbestemmelse og for registrering av tannslitasje.

Tiltak i planperioden

Villreinputvalget vil intensivere arbeidet med å kartlegge hva som er årsaken til den reduserte tilvekst i bestanden, gjerne i samarbeid med NINA eller andre eksterne fagmiljøer.

Utvalget vil fortsette arbeidet med å kartlegge utbredelsen av fotråte, og om mulig finne tiltak for å begrense sykdommen.

Utvalget vil arbeide videre med å få til en kartlegging av vinterbeitene. Kartleggingen må gi oversikt over arealer med lavbeite, men også beitenes tilstand og utvikling. Målet må kunne være å si noe om en forsvarlig bestandsstørrelse.

Følge med på utvikling av ulike typer ferdsel, og den innvirkning det har på villreinen og arealbruken.

Samarbeide med eksterne fagmiljø om videre kartlegging av arealbruk og ferdsel. Særlig vil en legge vekt på å kartlegge ferdsel og arealbruk i søndre deler av området, og en vil arbeide for å kartlegge også bukkenes arealbruk

Følge opp fjerning av tilførsel stier til tidligere Gråhøgdbu.

Det jobbes mot et samarbeid på tvers av rettighetshavere om en helhetlig forvaltning av villreinstammen i Vulufjell.

3. DELPLAN-FINNSJØFJELLET

Beskrivelse av området og villreinstammen

Området ligger som en «øy» mellom elva Atna i nord og øst, og elvene Setningen og Vulua, samt Fv. 27 mot Atnbrua Ulike rettighetshavere og areal i Finnsjøfjellet er beskrevet i tabell 12.

RETTIGHETSHAVERNES ORGANISASJON

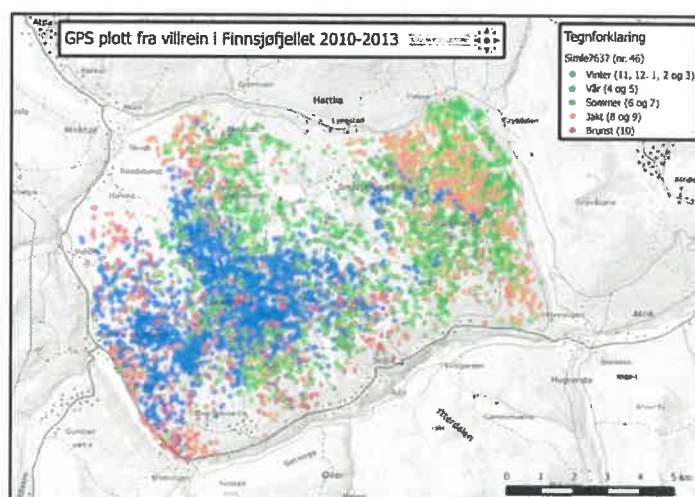
Alle rettighetshavere med tellende areal er medlemmer i rettighetshavernes organisasjon – kalt villreinutvalget.

Tabell 12: Kommuner, rettighetshavere og tellende areal i Finnsjøfjellet.

Rettighetshaver	Areal i km ²	Prosent
Stor-Elvdal kommune		
Sollia fjellstyre	44,7	53,7
Mathiesen Atna AS	18,7	22,5
Øverdalen grunneierlag	15,4	18,5
Haugland	4,5	5,4
Til sammen	83,3	100

AREALENE OG AREALBRUKEN

Innen området finnes det villrein fast hele året, men det kan forekomme små trekk både mot Sønklekken og mot Rondane Sør. Vinterbestanden har tradisjonelt vært svært stabile på ca. 100 dyr, så disse trekkene virker å være sesongavhengige. Området bør fortsatt forvaltes som en egen enhet av Rondane Sør, og tildeles egne kvoter. Reinen i dette området bruker skogen i stor utstrekning. Om vinteren benyttes beitet i høyfjellet i større grad. Det er ikke unormalt å treffe på Finnsjøfjellet-rein nær bebyggelsen i Sollia.

Figur 5: Kart over sesongvariasjon i arealbruk hos villrein på Finnsjøfjellet. Data fra GPS simle nr. 7637 i årene 2010-2013

KALVINGSOMRÅDENE

Kalvingen i Finnsjøfjellet foregår spredt og for det meste i de nordlig eller østlige områdene (skogsområder) av Finnsjøfjellet. Kalvingen skjer i en periode av året med lav menneskelig ferdsel i kalvingsområdene.

PRODUKSJONSEVNE

Finnsjøfjellet har gode vinter- og sommerbeiter. Både i fjellområdene, på myrer og i skogsområdene helt ned til Atna og Setninga vassdragene på begge sider.

Vinterbeite må sies å være rikt og vegetasjonstypen lavhei, som utgjør det viktigste vinterbeite, dekker hele 13 % av arealet i Finnsjøfjellet. Til sammenligning så dekker den samme vegetasjonstypen kun 1,5 % av arealet for Rondane sør og Finnsjøfjellet sett under ett. Om sommeren er beitet også her tilsynelatende ubegrenset, og skogsbeite blir i stor grad benyttet. Reinen trekker ofte ned i skogen på det første tilgjengelige beite og følger i stor grad det ferskeste og beste beitet etter snøsmeltingen. Skogsarealet utgjør 54 % av totalarealet i Finnsjøfjellet.

FORSTYRRELSER AV AREALBRUKEN

I vinterhalvåret lever villreinen helt marginalt og er helt avhengig av ro til å innta nok næring, ro til å fordøye næringa og ro for ikke å forbruke mer næring enn det til tider vesle opptaket som er mulig. Vinterstid er vitringsforholdene ekstremt gode og lukt av mennesker kan rekke kilometervis. Det er bevist mange ganger at avstander på 3-5 km ikke er nok til at reinen under gode vind- og vitringsforhold ikke skal forstyrres av menneskelig ferdsel. Aktiviteten på Finnsjøfjellet om vinteren må sies å være lav, bortsett fra ei skiløype i høyfjellet. Denne utgjør ingen trussel for reinens områdebruk.

I påsken blir det økt aktivitet i fjellet, og dermed øker muligheten for forstyrrelser. Dette ser ikke ut til at det er noe stort problem, da mesteparten av terrenget ikke ligger nær vei og at det er lite hytter i nær tilknytning til de mest brukte oppholdsområdene.

Den vesentlige faktor for kalveområdet er den uframkommelighet som preger området fra ca. 15. mai til først i juni. Dette er normalt den tid da føret bryter sammen og det er svært få mennesker som ferdes i fjellet. Det er heller ingen store problemer rundt hyttebygging og annen infrastruktur i dette området.

Stier og veier er det lite av i Finnsjøfjellet, og møte med villrein vil som regel bære preg av tilfeldige møter som neppe kan sies å ha noen stor innvirkning på reinens generelle livsvilkår. Jakttida i september er perioden med mest menneskelig aktivitet i Finnsjøfjellet, allikevel ser det da ut som villreinen finner utilgjengelige friområder å oppholde seg.

Stammens utvikling

Bestandsutviklingen i Rondane Sør, Finnsjøfjellet er beskrevet i tabell 13.

Tabell 13: Bestandsutvikling på Finnsjøfjellet fra 2010-2020

År	Vinterbestand	Tilvekst		Kvote	Fellingsresultat			Totalt	%
		Antall	Prosent		Bukk	Simle	Kalv		
2010	83	37	44.6	40	4	9	7	20	50.0
2011	100	3	3.0	40	8	8	4	20	50.0
2012	83			40	6	8	6	20	50.0
2013				40	7	5	3	15	37.5
2014	73	39	53.4	40	8	8	4	20	50.0
2015	92	37	40.2	40	8	10	5	23	57.5
2016	106			40	5	6	8	19	47.5
2017				40	7	9	8	24	60.0
2018	96	21	21.9	40	10	6	9	25	62.5
2019	92	21	22.8	40	10	9	6	25	62.5
2020	88			40	4	14	7	25	62.5

Gjennomsnittlig tilvekst

Siste 2 år 22.4

Gjennomsnittlig fellingsprosent

Siste 10 år 54.0

Siste 5 år 59.0

Bestanden er godt dokumentert selv om det ikke er utført systematiske offisielle flytelling i Finnsjøfjellet. Stammen ligger på ca. 100 dyr vinterstid.

AVSKYTING SISTE PLANPERIODE

I tabell 14 og 15 viser vi avskytingen i siste planperiode:

Tabell 14: Antall felte dyr fordelt på kjønn og alder i årene 2016-2020

År	<u>Kalv</u>		<u>1,5 år</u>		<u>Voksen</u>		<u>Totalt</u>		Sum
	Bukk	Simle	Bukk	Simle	Bukk	Simle	Bukk	Simle	
2016	4	4	2	3	3	3	9	10	19
2017	3	5	1	0	6	9	10	14	24
2018	7	2	5	1	5	5	17	8	25
2019	4	2	2	1	8	8	14	11	25
2020	2	5	0	4	4	10	6	19	25

Tabell 15: Prosentfordeling av antall felte dyr fordelt på kjønn og alder i årene 2016-2020

År	<u>Kalv</u>		<u>1,5 år</u>		<u>Voksen</u>		<u>Totalt</u>	
	Bukk	Simle	Bukk	Simle	Bukk	Simle	Bukk	Simle
2016	21.1	21.1	10.5	15.8	15.8	15.8	47.4	52.6
2017	12.5	20.8	4.2	0.0	25.0	37.5	41.7	58.3
2018	28.0	8.0	20.0	4.0	20.0	20.0	68.0	32.0
2019	16.0	8.0	8.0	4.0	32.0	32.0	56.0	44.0
2020	8.0	20.0	0.0	16.0	16.0	40.0	24.0	76.0
Gj. snitt	16.9	15.3	8.5	7.6	22.0	29.7	47.5	52.5

Sammendrag for alle årene:

Kalver:	33,3 %
1 ½ Åringer:	16,1 %
Eldre simle:	26,9 %
Eldre bukk:	23,7 %

AVSKYTINGSMÅLENE I FORRIGE BESTANDSPPLAN VAR BESKREVET SLIK:

	Planlagt	Faktisk	Avvik
Eldre bukk (2+)	20 %	24	4 %
Eldre simle (2+)	25 %	27	2 %
1 ½ åringer	20 %	16	-4 %
Kalv	35 %	33	-2 %

Utvalgets kommentarer til avskytingen:

Det ble i 2020 felt en stor overvekt av voksne simler på Finnsjøfjellet. Dette sammen med høy fellingsprosent i de senere år forventes å redusere en allerede liten bestand på Finnsjøfjellet. Bestanden på Finnsjøfjellet bør holdes opp mot 100 dyr. Blir bestanden for liten så er blir den svært sårbar for tilfeldige hendelser eller feil forvaltning.

Korttyper og hva som faktisk felles

I planperioden har det vært brukt tre korttyper: fritt dyr, fritt dyr under 50 kg og kalv (tabell 16).

Tabell 16: Fellingsresultat (%) for perioden 2016-2020 fordelt på korttyper

Korttype	Bukkekalv	Simlekalv	1,5 års bukk	1,5 års simle	Eldre bukk	Eldre simle	Fellings %
Fritt dyr	0.0	0.0	0.0	0.0	100.0	0.0	56,3
FU50	0.0	3.9	15.7	10.5	25.5	49.0	58,3
Kalv	54.5	36.4	24.2	12.1	0.0	0.0	58,9

Mål for bestandsstørrelse og utvikling

Bestandsmålet i forrige plan var **100 vinterdyr**. Villreinutvalget **viderefører dette** målet i ny plan. I vurderingen har utvalget lagt vekt på at bestanden har vært stabil i mange år og at det ikke finnes noen negative tendenser i forhold til dyras kondisjon. I mangel av bedre data om vinterbeitene, mener utvalget en videreføring av bestandsmålet er realistisk og riktig, og uten risiko for overbeiting eller tap av kondisjon. Det er viktig at bestanden på Finnsjøfjellet ikke blir for lav.

Årlig avskytingsplan fordelt på kjønn og alder

Utvalget vil endre korttildelingen på Finnsjøfjellet for å sikre færre voksne simler i uttaket og heller flere kalver og ungdyr. Kvotefordelingen blir dermed lik som resten av Rondane sør.

Korttype	Fordeling forrige planperiode	Ny fordeling
Fri bukk	10 %	10 %
Fritt dyr under 50 kg	55 %	17,5 %
Bukk under 50 kg	0 %	27,5 %
Kalv	35 %	45 %

Målet er følgende årlig uttak:

Kategori	Målsetning forrige planperiode	Faktisk uttak forrige planperiode	Forventet uttak ny planperiode
Eldre bukk (2+)	20 %	23,7 %	28 %
Eldre simle (2+)	25 %	26,9 %	17 %
1 ½ åringer	20%	16,1 %	14 %
Kalv	35 %	33,3 %	40 %

Ut fra målsetningen skal stammen holdes på 100 vinterdyr i perioden. Tilvekst ut fra tidligere statistiske erfaringstall settes til 21 %, mens fellingsprosenten settes til 59 %. En teoretisk avskyting er beskrevet i tabell 17.

Tabell 17: Avskytningsplan Rondane Sør, Finnsjøfjellet.

År	Vinterstamme	Produksjon	Uttak	Fellingsprosent	Kvote
2021	83	17	12	59	20
2022	89	19	15	59	25
2023	92	19	15	59	25
2024	97	20	15	59	25
2025	103	22	15	59	25

Bestandsdata som skal samles inn

Det vil generelt være økt fokus på gode data fra Finnsjøfjellet.

Utvalget vil videreføre årlige minimumstillinger. Dette skjer best på etterjuls vinteren, så snart det er vær og føreforhold, og mens reinen går rolig få og store flokker. Villreinutvalget mener det er behov for å gjøre dette hvert år, spesielt på bakgrunn av at vær og føreforholdene varierer og kan gjøre tellingene det enkelte år mindre pålitelige.

En vil gjennomføre strukturtellinger hvert år. Fortrinnsvis om høsten i samarbeid med NINA, men om forholdene ligger til rette også vinterstid i forbindelse med minimumstillingen.

Registrering av slaktevekter skal videreføres, en vil sørge for at kun vekter fra dyr som faktisk er veid blir benyttet.

En vil fortsette innsamling av underkjever av felte dyr, både for aldersbestemmelse og for registrering av tannslitasje.

Tiltak i planperioden

Utvalget vil fortsette arbeidet med å kartlegge utbredelsen av klauvråde, og om mulig finne tiltak for å begrense sykdommen.

Utvalget vil arbeide videre med å få til en kartlegging av vinterbeitene. Kartleggingen må gi oversikt over arealer med lavbeite, men også beitenes tilstand og utvikling. Målet må kunne være å si noe om en forsvarlig bestandsstørrelse.

Følge med på utvikling av ulike typer ferdsel, og den innvirkning det har på villreinen og arealbruken.

Vedlegg 1 Aldersfordeling

Fordelingen i alder basert på tannanalyse for felte dyr under jakt perioden 1992-2019. Tabellen viser antall felte dyr innen hver alderskategori for simler og bukker ≥ 2 år. Varmere farge betyr høyere antall. Totalt antall individer analysert, og gjennomsnittsalder er angitt for hvert år i de to siste kolonnene. Rådataene stammer fra Norsk Institutt for Naturforskning (NINA).

Aldersfordeling bukker ≥ 2 år

Alder-->

År/alders	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	Totalsum	Snitt
1992	11	12	12	12	11	7	3	4	4	4	3	4	4	4	4	4	76	4,6
1995	11	9	9	9	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	28	4,1
1996	11	9	9	9	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	1	5,0
1997	14	20	20	20	13	12	9	1	1	1	1	1	1	1	1	1	113	4,6
1998	11	10	10	10	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	52	3,5
1999	10	13	15	9	9	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	76	3,3
2000	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11	1	3,0
2001	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11	1	3,8
2002	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11	1	3,8
2003	13	13	13	9	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	58	3,7
2004	13	17	17	11	12	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	79	3,6
2005	15	15	15	16	10	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	77	3,6
2006	16	16	16	10	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	66	3,7
2007	12	14	14	10	11	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	59	3,9
2008	14	24	24	11	9	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	89	3,4
2009	14	16	16	9	15	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	69	4,3
2010	14	16	16	9	15	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	60	4,0
2011	14	16	16	9	15	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	79	4,2
2012	14	16	16	9	15	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	84	4,1
2013	14	16	16	9	15	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	92	3,6
2014	14	16	16	9	15	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	66	4,2
2015	14	16	16	9	15	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	70	4,4
2016	14	16	16	9	15	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	26	4,3
2017	14	16	16	9	15	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	33	4,3
2018	14	16	16	9	15	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	41	4,4
2019	14	16	16	9	15	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	26	4,1

2019 er "Andrte alder" bruk. Her er det den som analyserer kjvrene hos NINA som har andrte alderen. Dette er visstnok nesten like presist som mlte alder (ref Roy Andersen).

Aldersfordeling simler ≥ 2 år

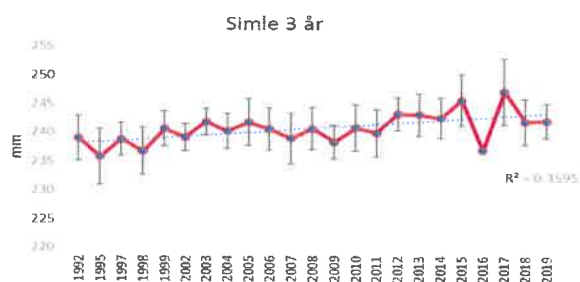
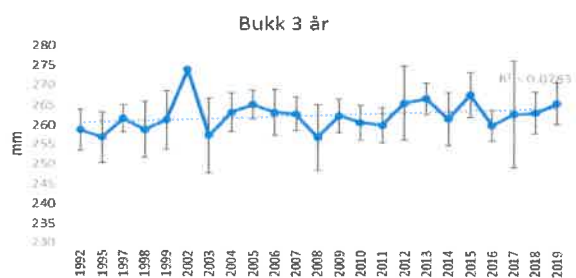
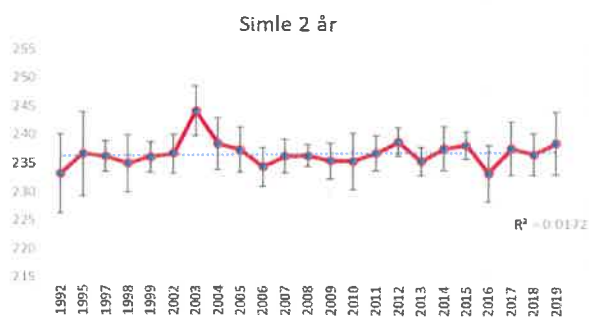
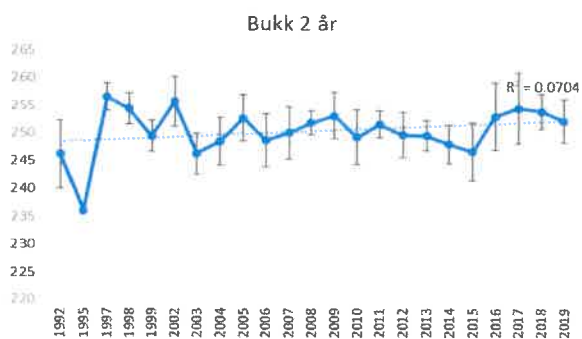
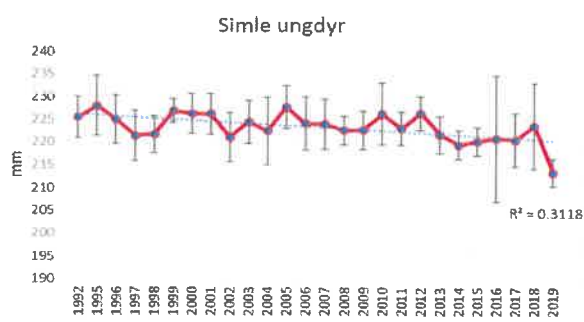
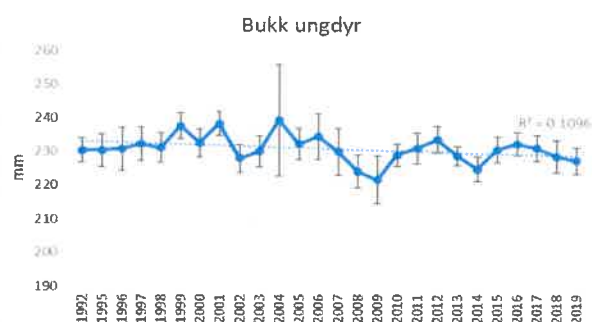
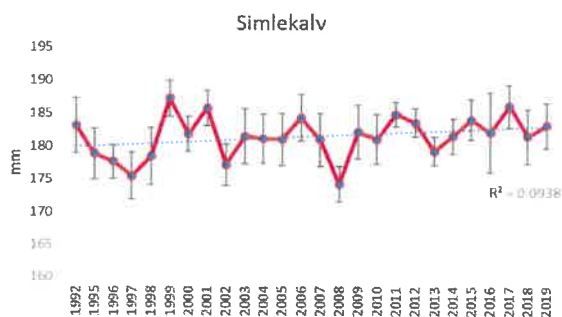
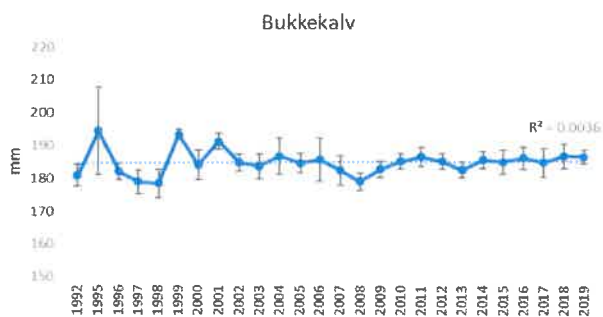
Alder-->

År/alders	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	Totalsum	Snitt
1992	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	53	5,1
1995	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	64	5,8
1996	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	0	0
1997	4	14	14	10	10	12	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	84	5,7
1998	16	11	11	12	11	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	89	5,4
1999	22	22	22	22	17	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	102	3,8
2000	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	0	0
2001	4	16	16	11	10	6	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	60	5,3
2002	8	14	14	12	12	5	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	83	4,8
2003	14	14	14	11	11	8	11	6	6	6	6	6	6	6	6	6	113	5,5
2004	15	14	14	11	9	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	101	4,8
2005	15	14	14	12	12	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	95	4,9
2006	16	14	14	12	12	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	95	4,9
2007	16	14	14	14	10	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11	107	5,4
2008	16	14	14	14	10	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11	165	5,1
2009	17	14	14	14	11	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	137	5,3
2010	17	14	14	14	11	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	97	6,0
2011	17	14	14	14	11	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	109	5,5
2012	17	14	14	14	11	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	139	5,6
2013	17	14	14	14	11	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	141	5,2
2014	17	14	14	14	11	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	117	5,2
2015	17	14	14	14	11	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	95	6,5
2016	17	14	14	14	11	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	35	6,4
2017	17	14	14	14	11	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	32	5,8
2018	17	14	14	14	11	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	34	6,0
2019	17	14	14	14	11	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	50	5,0

2019 er "Andrte alder" bruk. Her er det den som analyserer kjvrene hos NINA som har andrte alderen. Dette er visstnok nesten like presist som mlte alder (ref Roy Andersen).

Vedlegg 2 Kjevedata

Gjennomsnittlig kjevelengde fordelt på kjønn og alderskategori i perioden 1992-2019 i Rondane sør villreinområde. Rådataene stammer fra Norsk Institutt for Naturforskning (NINA).

Kvotefordeling 2021-Rondane sør villreinutvalg

Godkjent av villreinnemda 29.04.21

Rettighetshaver	Sum kvote 2021	Fri bukk 2021	F U 50 kg 2021	BU50kg 2021	Kalv 2021	Sum kvote 2021
Ringebu kommune						
Ringebu fjellstyre	138	14	24	38	62	138
Kjønås utmarkslag	5	1	1	1	2	5
Brekkom utmarkslag	9	0	2	3	4	9
Fåvang utmarkslag	1	0	0	1	0	1
Vekkom grunneierlag	9	1	1	3	4	9
Øyer kommune						
Øyer fjellstyre	53	5	10	14	24	53
Ringsaker kommune						
Ringsaker Jakt - og fiskeomr	13	2	1	4	6	13
Hamar kommune						
Vang almenning	9	1	2	2	4	9
Åmot kommune						
Åmot Villreinområde	22	2	4	6	10	22
Stor - Elvdal kommune						
Stor - Elvdal grunneierforening	27	3	5	7	12	27
Kiær Mykleby	46	4	9	13	20	46
Messelt Utmarksområde	22	2	3	6	11	22
Sollia fjellstyre	39	4	7	10	18	39
Fampen Villreinområde	39	4	7	10	18	39
Mathiesene Atna as, Mokjølen	5	1	1	1	2	5
Atndalen utmarksområde	10	1	2	3	4	10
Midtbekklia jaktfelt	1	0	0	1	0	1
Øverdalen Grunneierlag	1	0	0	0	1	1
Sætresameiet	1	0	0	1	0	1
Sum	450	45	79	124	202	450
+ Utvalget (premiekort)					1	1
						451
Finnsjøfjellet						
Rettighetshaver	Sum kvote 2021	Fritt dyr 2021	F U50 kg 2021	BU50kg 2021	Kalv 2021	Sum kvote 2021
Sollia fjellstyre	11	1	2	3	5	11
Mathiesen Atna as	4	0	1	1	2	4
Øverdalen Grunneierlag	4	1	1	1	1	4
Knut Olav Haugland	1	0	0	0	1	1
Sum	20	2	4	5	9	20

Kvoten er fordelt av sekretær Hans-Petter Ruud den 28.4.21 ihht villreinutvalgets årsmøtevedtak 21.4.21.

Protokoll fra årsmøte i Rondane Sør Villreinområde 2021

Årsmøtet ble avholdt på Lundegard på Venabygdsfjellet den 21.april 2021 klokken 18:00.

Deltakerliste

Navn (*Fullmakt)	Representerer	16	40
		Tilstede	Stemmetall
Erik Hagen	Øyer Fjellstyre	1	5
Erik Mønness	Åmot Villreinområde	1	2
Inge Asphoug	Ringebu fjellstyre	1	12
Jon Einar Høystad	Kjønås grunneierlag	1	1
Mathias Bast Fritzon	Kiær Mykleby	1	4
Ole Sollien	Atndalen UO, Sollia Fjellstyre og Øverdalen Gr.lag	1	7
Per Kristian Fossmo	Brekkom vilt- og fiskelag, Fåvang utmarkslag og Vekkom gr.lag	1	3
Thore Lie	Fampen villreinområde	1	4
Torunn Messelt	Torunn Messelt	1	1
Øyvin Gabrielsen	Vang Allmenning	1	1

Ellers møtte

Hans-Petter Ruud	Sekretær villreinutvalget	1	
Paul Lutnæs	Ringebu fjellstyre	1	
Rune Andersen	Vekkom grunneierlag	1	
Anne Eline Streitlien	Sollia Fjellstyre	1	
Jan-Erik Brenden	Valgkomite	1	
Per Anders Westgaard	Valgkomite	1	

Med dette var 40 av 54 stemmer representert

Saksliste:

Sak 1: Godkjenning av innkalling og dagsorden

Godkjennes

Sak 2: Konstituering

a) Navneopprop og behandling av fullmakter
Påmeldingslista ble gjennomgått og alle stemmeberettigede ble registrert.

b) Valg av møteleder

Utgår! Dette skal ihht vedtektene være styreleder

c) Valg av referent

Utgår! Dette skal ihht vedtektene være sekretæren

RONDANE SØR VILLREINOMRÅDE

d) Valg av to til å underskrive protokollen
Årsmøtet valgte **Erik Mønness** og **Ole Sollien**.

Sak 3: Årsmelding 2020

Styrets forslag til årsmelding legges fram for godkjenning.

Godkjennes

Sak 4: Regnskap 2020

Styrets forslag til regnskap legges fram for godkjenning.
Regnskapet er revidert 21.4.21 av revisor Ingjerd Skarpsno.
Årsmøtet etterlyste balanselinja i balansen. Sekretæren legger til denne i balansen.

Godkjennes

Sak 5: Premiering av minste kalv

Premiering av minste kalv ble gjennomført under jakta 2020. Det skulle da premieres for den minste kalven under 13,0 kg. Den minste kalven skutt under jakta 2020 var 8,3 kg. Det ble felt 6 kalver med slaktevekt under 13,0 kg.

Styret foreslår å videreføre ordningen også for 2021.

Godkjennes

Sak 6: Bestandsplan for villrein 2021-2025

Villreinutvalgets styre har i løpet av året 2020 utformet et forslag til bestandsplan for perioden 2021-2025. Dette forslaget ble sendt på høring vinteren 2021 med frist for innspill 12.mars 2021. Ved fristens utløp hadde det kommet 5 innspill. Styret behandlet innspillene i sitt møte 22.mars 2021. Der ble hele dokumentet gjennomgått på nytt og innspillene ble vurdert (se vedlagt notat med vedlegg). Planen må sendes villreinnemda for godkjenning senest 22.april 2021.

Styret legger nå bestandsplanen fram for årsmøtet for godkjenning.

Godkjennes

RONDANE SØR VILLREINOMRÅDE

Sak 7: Styrets innstilling til kvote for 2021

Som en innledning til saken presenterte sekretæren resultatene fra minimumstillingen 2021.

Minimumstillingen 2021 viser for Rondane sør en økning i bestanden fra 2020 og vi er med det snart oppe på bestandsmålet og ligger allerede godt an i forhold til målsetningene i bestandsplanen. På finnsjøfjellet er trenden den motsatte, men dette har man tatt høyde for i bestandsplanen. Styret innstiller derfor på en kvote for 2021 i henhold til bestandsplanen.

Det innstilles dermed på følgende antall og fordeling:

Rondane sør: 450 dyr
Finnsjøfjellet: 20 dyr

Lik fordeling for begge områder:

Fri bukk **10 %**, Bukk under 50kg **27.5 %**, Fritt dyr under 50kg **17.5 %** og kalv **45 %**.

Godkjennes

Sak 8: Valg og godtgjørelser til styret

Valgkomiteén bestod av:

Anne Magnhild Braastad Lie for Øyer/Vang/Ringsaker (20, 21, 22, 23)

Karen Anna Kiær for Åmot/Stor-Elvdal uten Sollia (19, 20, 21, 22)

Jan Erik Brenden for Ringebu kommune (18,19,20,21)

Per Anders Westgaard for gamle Sollia kommune/Atndalen/Fampen (17, 18,19,20)

Per Anders Westgaard var årets leder av valgkomiteèn og hadde ansvar for å samle komiteen. Han hadde også sitt siste år i valgkomiteèn og etter valget måtte nytt medlem i valgkomiteèn fra rettighetshaverne for gamle Sollia kommune/Atndalen/Fampen velges for 4 år.

På valg til styret for 2 år var:

Ringebu Fjellstyre: **Inge Aspoung** (Vara **Bjørn Moastuen**)

Fampen, Sollia og Atndalen: **Thore Lie** (Vara **Einy Brænd**)

Stor-Elvdal og Åmot: **Knut Løvlien** (Vara **Olav Sverre**)

Leder og nestleder velges for 1 år.

RONDANE SØR VILLREINOMRÅDE

Valgkomitéens leder la frem valgkomiteens innstilling til årsmøte. Det enkelte forslag til representant ble valgt ved akklamasjon.

År	På valg		Valgkomiteens innstilling		Valgresultat 2021
	Repräsentant	Vara	Repräsentant	Vara	
Styre repr. (oppnevnes) (2.år)					
Ringebu fjellstyre	Inge Asphoug	Bjørn Moastuen	Inge Asphoug	Therese Rudi	Valgt ved akklamasjon
Øvrige i Ringebu kommune	Per Kristian Fossmo	Rune Andersen			
Fampen, Sollia og Atndalen	Thore Lie	Eivind Brænd	Thore Lie	Stian Glæver	Valgt ved akklamasjon
Øyer, Ringsaker og Vang	Erik Hagen	Gaute Szacinski			
Stor-Elvdal og Åmot	Knut Løvlien	Olav Sverre	Erik Mønness	Knut Løvlien	Valgt ved akklamasjon
Stor-Elvdal og Åmot	Torunn Messelt	Ellen Cathrine Burchardt			
Leder (1 år)	Inge Asphoug		Inge Asphoug		Valgt ved akklamasjon
Nestleder(1 år)	Torunn Messelt		Torunn Messelt		Valgt ved akklamasjon
Revisor(2 år)	Ingerd Skarpsno		Ingerd Skarpsno		Valgt ved akklamasjon
Valgkomite (1. år)	Anne Magnhild Braastad Lie		Årsmøtets forslag:	Per Anders Westgaard	Valgt ved akklamasjon
Valgkomite (2. år)	Karen Anna Kiær				
Valgkomite (3. år)	Jan Erik Brenden				
Valgkomite (4. år)	Per Anders Westgaard				

Godtgjørelser til styret skal behandles av valgkomiteen.

Sats for 2020 har vært: Kr. 7500,- i ledergodtgjørelse og kr.750,- i møtegodtgjørelse. Kjøregodtgjørelse følger statens satser

Valgkomiteen innstilte på å videreføre satsene for godtgjørelser fra 2020, men med en merknad til neste års valgkomite om at satsene burde sees på før neste årsmøte.

Godkjennes

Sak 9: Budsjett 2021

Styrets forslag til budsjett legges fram for godkjenning.

Det ble funnet en feil i styrets innstilling til budsjett. Budsjettert årsresultat ble derfor som et resultat av dette endret fra kr. 3 671,00 til kr. -2 189,00

Godkjennes

Sak 10: Innkomne saker

Den 14.04.21 mottok villreinutvalget et forslag fra Ringebu fjellstyre om å øke gebyr for feilskyting av simle på bukkkort. Ringebu fjellstyre behandlet denne saken i sin sak 20/21. Det argumenteres der med at det felles simle på kortene «**Bukk under 50kg**» og «**Fri bukk**». Det hevdes at enkelte jegere bevisst velger å skyte feil dyr fordi gebyret ikke er avskrekkende nok. Det innstilles derfor på å øke dette gebyret for å få redusert disse feilskytingene.

RONDANE SØR VILLREINOMRÅDE

Vedtaket har følgende ordlyd:

«Ringebu fjellstyret foreslår for årsmøtet i Villreinutvalget for Rondane sør villreinområde at jegerinstruksen punkt 2, andre kulepunkt, første setning, endres til «Ved felling av simle på korttypen «Bukk under 50 kg», «Fri bukk» eller «Kalv» betales det et straffegebyr på kr. 3000.»

Endringsforslag fra Øyvin Gabrielsen:

-Feilskytingsgebyrer videreføres som tidligere

Det ble votert over endringsforslaget mot Ringebu fjellstyres forslag.

Ringebu fjellstyres forslag ble vedtatt med 32 mot 8 stemmer

Etter møtet redegjorde sekretæren litt rundt fotrâte og fallvilt det siste året. Det ble også vist filmsnutter fra en av simlenes GPS halsbånd. Det har gjennom ett helt år blitt tatt 10 sekunders filmer hver 3 time. Sekretæren hadde klippet en film av et utvalg av disse sammen med kart og annet.